

GB Hammer Drill

INSTRUCTION MANUAL

S Slagborrmaskin

BRUKSANVISNING

N Borhammer

BRUKSANVISNING

FIN Iskuporakone

KÄYTTÖOHJE

LV Triecienurbjmašīna

LIETOŠANAS INSTRUKCIJA

LT Smūginis gręžtuvas

NAUDOJIMO INSTRUKCIJA

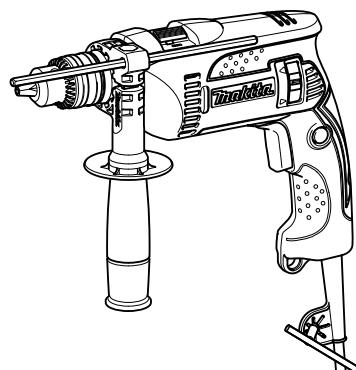
EE Lööktrell

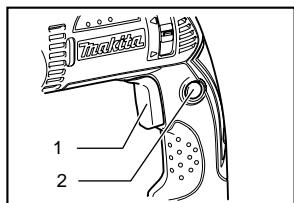
KASUTUSJUHEND

RUS Ударная дрель

РУКОВОДСТВО ПО ЭКСПЛУАТАЦИИ

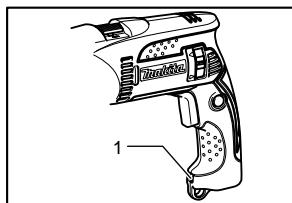
HP1640
HP1640F
HP1641
HP1641F

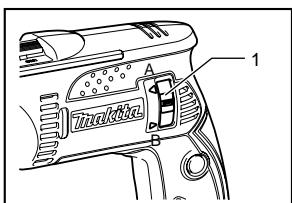
1

009238

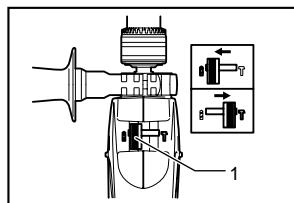
2

009245

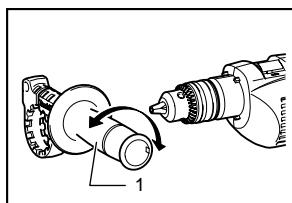
3

009239

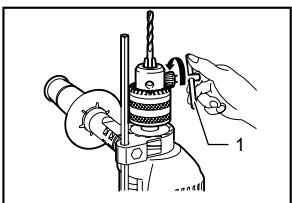
4

009240

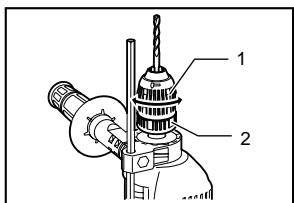
5

009241

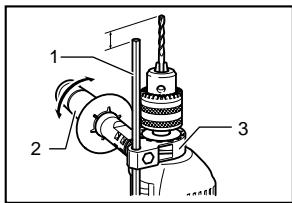
6

009242

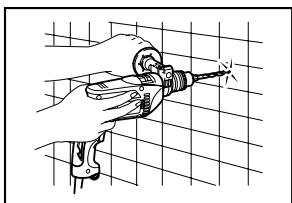
7

009246

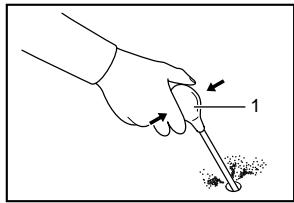
8

009243

9

009244

10

001302

2

Explanation of general view

1-1. Switch trigger	5-1. Side grip
1-2. Lock button	6-1. Chuck key
2-1. Lamp	7-1. Sleeve
3-1. Reversing switch	7-2. Ring
4-1. Action mode changing lever	8-1. Depth gauge

8-2. Side grip
8-3. Grip base
10-1. Blow-out bulb

SPECIFICATIONS

Model	HP1640/HP1640F/HP1641/HP1641F	
Capacities	Concrete	16 mm
	Steel	13 mm
	Wood	30 mm
No load speed (min ⁻¹)	0 - 2,800	
Blows per minute	0 - 44,800	
Overall length	303 mm	
Net weight	2.0 kg	
Safety class	II /II	

- Due to our continuing programme of research and development, the specifications herein are subject to change without notice.
- Specifications may differ from country to country.
- Weight according to EPTA-Procedure 01/2003

Intended use

ENE039-1

The tool is intended for impact drilling in brick, concrete and stone as well as for drilling without impact in wood, metal, ceramic and plastic.

Power supply

ENF002-1

The tool should be connected only to a power supply of the same voltage as indicated on the nameplate, and can only be operated on single-phase AC supply. They are double-insulated in accordance with European Standard and can, therefore, also be used from sockets without earth wire.

For Model HP1640,HP1641,HP1641F

ENG102-3

Noise

The typical A-weighted noise level determined according to EN60745:

Sound pressure level (L_{PA}) : 92 dB(A)Sound power level (L_{WA}) : 103 dB(A)

Uncertainty (K) : 3 dB(A)

Wear ear protection

ENG203-2

Vibration

The vibration total value (tri-axial vector sum) determined according to EN60745:

Work mode: impact drilling into concrete

Vibration emission ($a_{h,1D}$) : 19 m/s²Uncertainty (K) : 2.0 m/s²

ENG301-1

Work mode : drilling into metal

Vibration emission ($a_{h,D}$) : 2.5 m/s²Uncertainty (K) : 1.5 m/s²

- ENG901-1
- The declared vibration emission value has been measured in accordance with the standard test method and may be used for comparing one tool with another.
 - The declared vibration emission value may also be used in a preliminary assessment of exposure.

⚠WARNING:

- The vibration emission during actual use of the power tool can differ from the declared emission value depending on the ways in which the tool is used.
- Be sure to identify safety measures to protect the operator that are based on an estimation of exposure in the actual conditions of use (taking account of all parts of the operating cycle such as the times when the tool is switched off and when it is running idle in addition to the trigger time).

ENG101-12

EC Declaration of Conformity

We Makita Corporation as the responsible manufacturer declare that the following Makita machine(s):

Designation of Machine:

Hammer Drill

Model No./ Type: HP1640,HP1641,HP1641F
are of series production and

Conforms to the following European Directives:98/37/EC until 28th December 2009 and then with
2006/42/EC from 29th December 2009

And are manufactured in accordance with the following standards or standardised documents:

EN60745

The technical documentation is kept by our authorised representative in Europe who is:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, England

30th January 2009

000230

Tomoyasu Kato
Director
Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPAN

GEA010-1

General Power Tool Safety

Warnings

⚠ WARNING Read all safety warnings and all instructions. Failure to follow the warnings and instructions may result in electric shock, fire and/or serious injury.

Save all warnings and instructions for future reference.

GEB003-5

HAMMER DRILL SAFETY

WARNINGS

1. **Wear ear protectors when impact drilling.**
Exposure to noise can cause hearing loss.
2. **Use auxiliary handle(s), if supplied with the tool.** Loss of control can cause personal injury.
3. **Hold power tool by insulated gripping surfaces, when performing an operation where the cutting accessory may contact hidden wiring or its own cord.** Cutting accessory contacting a "live" wire may make exposed metal parts of the power tool "live" and could give the operator an electric shock.
4. **Always be sure you have a firm footing.**
Be sure no one is below when using the tool in high locations.
5. **Hold the tool firmly with both hands.**
6. **Keep hands away from rotating parts.**
7. **Do not leave the tool running. Operate the tool only when hand-held.**
8. **Do not touch the bit or the workpiece immediately after operation; they may be extremely hot and could burn your skin.**
9. **Some material contains chemicals which may be toxic. Take caution to prevent dust inhalation and skin contact. Follow material**

supplier safety data.

SAVE THESE INSTRUCTIONS.

⚠WARNING:

DO NOT let comfort or familiarity with product (gained from repeated use) replace strict adherence to safety rules for the subject product. MISUSE or failure to follow the safety rules stated in this instruction manual may cause serious personal injury.

FUNCTIONAL DESCRIPTION

⚠CAUTION:

- Always be sure that the tool is switched off and unplugged before adjusting or checking function on the tool.

Switch action

Fig.1

⚠CAUTION:

- Before plugging in the tool, always check to see that the switch trigger actuates properly and returns to the "OFF" position when released.
- Switch can be locked in "ON" position for ease of operator comfort during extended use. Apply caution when locking tool in "ON" position and maintain firm grasp on tool.

To start the tool, simply pull the switch trigger. Tool speed is increased by increasing pressure on the switch trigger. Release the switch trigger to stop.

For continuous operation, pull the switch trigger and then push in the lock button.

To stop the tool from the locked position, pull the switch trigger fully, then release it.

Lighting up the lamps

For Model HP1640F,HP1641F

Fig.2

⚠CAUTION:

- Do not look in the light or see the source of light directly.

To turn on the lamp, pull the trigger. Release the trigger to turn it off.

NOTE:

- Use a dry cloth to wipe the dirt off the lens of lamp. Be careful not to scratch the lens of lamp, or it may lower the illumination.
- Never use gasoline or thinner to clean the lens of the lamp, or it will be damaged.

Reversing switch action

Fig.3

This tool has a reversing switch to change the direction of rotation. Move the reversing switch to the position (A side) for clockwise rotation or the position (B side)

for counterclockwise rotation.

⚠CAUTION:

- Always check the direction of rotation before operation.
- Use the reversing switch only after the tool comes to a complete stop. Changing the direction of rotation before the tool stops may damage the tool.
- If the switch trigger can not be depressed, check to see that the reversing switch is fully set to position ↘ (A side) or ↗ (B side).

Selecting the action mode

Fig.4

This tool has an action mode change lever. For rotation with hammering, slide the action mode change lever to the right (⚡ symbol). For rotation only, slide the action mode change lever to the left (⚓ symbol).

⚠CAUTION:

- Always slide the action mode change lever all the way to your desired mode position. If you operate the tool with the lever positioned halfway between the mode symbols, the tool may be damaged.

ASSEMBLY

⚠CAUTION:

- Always be sure that the tool is switched off and unplugged before carrying out any work on the tool.

Installing side grip (auxiliary handle)

Fig.5

Always use the side grip to ensure operating safety. Install the side grip on tool barrel.

Then tighten the grip by turning clockwise securely at the desired position. It may be swung 360° so as to be secured at any position.

NOTE:

- The side grip cannot swing 360° when the depth gauge is installed.

Installing or removing drill bit

For Model HP1640, HP1640F

Fig.6

To install the bit, place it in the chuck as far as it will go. Tighten the chuck by hand. Place the chuck key in each of the three holes and tighten clockwise. Be sure to tighten all three chuck holes evenly.

To remove the bit, turn the chuck key counterclockwise in just one hole, then loosen the chuck by hand.

After using the chuck key, be sure to return to the original position.

For Model HP1641, HP1641F

Fig.7

Hold the ring and turn the sleeve counterclockwise to open the chuck jaws. Place the bit in the chuck as far as

it will go. Hold the ring firmly and turn the sleeve clockwise to tighten the chuck.

To remove the bit, hold the ring and turn the sleeve counterclockwise.

Depth gauge

Fig.8

The depth gauge is convenient for drilling holes of uniform depth. Loosen the side grip and insert the depth gauge into the hole in the side grip. Adjust the depth gauge to the desired depth and tighten the side grip.

NOTE:

- The depth gauge cannot be used at the position where the depth gauge strikes against the tool body.

OPERATION

Hammer drilling operation

Fig.9

⚠CAUTION:

- There is a tremendous and sudden twisting force exerted on the tool/bit at the time of hole break-through, when the hole becomes clogged with chips and particles, or when striking reinforcing rods embedded in the concrete. Always use the side grip (auxiliary handle) and firmly hold the tool by both side grip and switch handle during operations. Failure to do so may result in the loss of control of the tool and potentially severe injury.

When drilling in concrete, granite, tile, etc., move the action mode changing lever to the position of ⚡ symbol to use "rotation with hammering" action.

Be sure to use a tungsten-carbide tipped bit.

Position the bit at the desired location for the hole, then pull the switch trigger. Do not force the tool. Light pressure gives best results. Keep the tool in position and prevent it from slipping away from the hole.

Do not apply more pressure when the hole becomes clogged with chips or particles. Instead, run the tool at an idle, then remove the bit partially from the hole. By repeating this several times, the hole will be cleaned out and normal drilling may be resumed.

Blow-out bulb (optional accessory)

Fig.10

After drilling the hole, use the blow-out bulb to clean the dust out of the hole.

Drilling operation

When drilling in wood, metal or plastic materials, move the action mode changing lever to the position of ⚓ symbol to use "rotation only" action.

Drilling in wood

When drilling in wood, the best results are obtained with wood drills equipped with a guide screw. The guide screw makes drilling easier by pulling the bit into the workpiece.

Drilling in metal

To prevent the bit from slipping when starting a hole, make an indentation with a center-punch and hammer at the point to be drilled. Place the point of the bit in the indentation and start drilling.

Use a cutting lubricant when drilling metals. The exceptions are iron and brass which should be drilled dry.

- Plastic carrying case

⚠CAUTION:

- Pressing excessively on the tool will not speed up the drilling. In fact, this excessive pressure will only serve to damage the tip of your bit, decrease the tool performance and shorten the service life of the tool.
- There is a tremendous force exerted on the tool/bit at the time of hole break through. Hold the tool firmly and exert care when the bit begins to break through the workpiece.
- A stuck bit can be removed simply by setting the reversing switch to reverse rotation in order to back out. However, the tool may back out abruptly if you do not hold it firmly.
- Always secure small workpieces in a vise or similar hold-down device.

MAINTENANCE

⚠CAUTION:

- Always be sure that the tool is switched off and unplugged before attempting to perform inspection or maintenance.

To maintain product SAFETY and RELIABILITY, repairs, carbon brush inspection and replacement, any other maintenance or adjustment should be performed by Makita Authorized Service Centers, always using Makita replacement parts.

ACCESSORIES

⚠CAUTION:

- These accessories or attachments are recommended for use with your Makita tool specified in this manual. The use of any other accessories or attachments might present a risk of injury to persons. Only use accessory or attachment for its stated purpose.

If you need any assistance for more details regarding these accessories, ask your local Makita Service Center.

- Tungsten-carbide tipped hammer bit
- Hole saw
- Blow-out bulb
- Safety goggles
- Keyless drill chuck 13
- Chuck key
- Grip assembly
- Depth gauge

Förklaring till översiktsbilderna

1-1. Avtryckare	5-1. Sidohandtag
1-2. Låsknapp	6-1. Chucknyckel
2-1. Lampa	7-1. Hylsa
3-1. Reverseringsknapp	7-2. Ring
4-1. Regelge för arbetsläge	8-1. Djupmätare

8-2. Sidohandtag
8-3. Griphandtag
10-1. Gummituta

SPECIFIKATIONER

Modell	HP1640/HP1640F/HP1641/HP1641F	
Kapacitet	Cement	16 mm
	Stål	13 mm
	Trä	30 mm
Obelastat varvtal (min^{-1})		0 - 2 800
Slag per minut		0 - 44 800
Längd	303 mm	
Vikt	2,0 kg	
Säkerhetsklass	II /II	

- På grund av vårt pågående program för forskning och utveckling kan dessa specifikationer ändras utan föregående meddelande.
- Specifikationerna kan variera mellan olika länder.
- Vikt i enlighet med EPTA-procedur 01/2003

Användningsområde

Maskinen är avsedd för slagborning i tegel, cement och sten, samt för borning utan slag i trä, metall, keramik och plast.

ENE039-1

ENG901-1

Strömförsörjning

Maskinen får endast anslutas till nät med spänning som anges på typläten och med enfasig växelström. Den är dubbelsolerad i enlighet med europeisk standard och får därför också anslutas till ojordade vägguttag.

ENF002-1

För modell HP1640,HP1641,HP1641F

ENG102-3

Buller

Typiska A-vägda bullernivån är mätt enligt EN60745:

Ljudtrycksnivå (L_{pA}) : 92 dB(A)

Ljudeffektnivå (L_{WA}) : 103 dB(A)

Mättolerans (K) : 3 dB(A)

Använd hörselskydd

ENG203-2

Vibration

Det totala vibrationsvärdet (treaksig vektorsumma) bestämt enligt EN60745:

ENH101-12

Arbetsläge: slagborning i cement

Vibrationsemission ($a_{h,D}$) : 19 m/s²

Mättolerans (K) : 2,0 m/s²

ENG301-1

Arbetsläge: borning i metall

Vibrationsemission ($a_{h,D}$) : 2,5 m/s²

Mättolerans (K) : 1,5 m/s²

- Det deklarerade vibrationsemissonsvärdet har uppmäts i enlighet med standardtestmetoden och kan användas för jämförandet av en maskin med en annan.
- Det deklarerade vibrationsemissonsvärdet kan också användas i preliminär bedömning av exponering för vibration.

WARNING!

- Vibrationsemissionen under faktisk användning av maskinen kan skilja sig från det deklarerade emissionsvärdet, beroende på hur maskinen används.
- Se till att hitta säkerhetsåtgärder som kan skydda användaren och som grundar sig på en uppskattning av exponering i verkligheten (ta med i beräkningen alla delar av användandet såsom antal gånger maskinen är avstånd och när den körs på tomgång samt då startomkopplaren används).

EU-konformitetsdeklaration

Vi Makita Corporation som ansvariga tillverkare deklarerar att följande Makita-maskin(er):

Maskinbeteckning:

Slagborrmaskin

Modellnr./ Typ: HP1640,HP1641,HP1641F

är för serieproduktion och

Följer följande EU-direktiv:

98/37/EC till 28:e december 2009 och därefter
2006/42/EC från 29:e december 2009

Och är tillverkade enligt följande standarder eller standardiseringssdokument:

EN60745

Den tekniska dokumentationen förs av vår auktoriserade representant i Europa som är:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, England

30:e januari 2009

000230

Tomoyasu Kato
Direktor
Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPAN

GEA010-1

Allmänna säkerhetsvarningar för maskin

⚠️ VARNING Läs igenom alla säkerhetsvarningar och instruktioner. Underlätenhet att följa varningar och instruktioner kan leda till elektrisk stöt, brand och/eller allvarliga personskador.

Spara alla varningar och instruktioner för framtida referens.

GEB003-5

SÄKERHETSVARNINGAR FÖR SLAGBORRMASKIN

1. **Bär hörselskydd vid slagborrning.** Kraftigt buller kan orsaka hörselskador.
2. **Använd extrahandtag, om det levereras med maskinen.** Att tappa kontrollen över maskinen kan leda till personskador.
3. **Håll maskinen i de isolerade handtagen om det finns risk för att skärvertyget kan komma i kontakt med en dold elkabel eller sin egen kabel.** Om verkyget kommer i kontakt med en strömförande ledning blir maskinens metalldelar strömförande och kan ge operatören en elektrisk stöt.
4. **Se till att du hela tiden har ett säkert fotfäste.**
Se till att ingen står under dig när maskinen används på hög höjd.
5. **Håll maskinen stadigt med båda händerna.**
6. **Håll händerna på avstånd från roterande delar.**
7. **Lämna inte maskinen igång.** Använd endast maskinen när du håller den i händerna.
8. **Rör inte vid borr eller arbetsstykke omedelbart efter användning eftersom de kan vara extremt varma och orsaka brännskador.**
9. **Vissa material kan innehålla giftiga kemikalier.**
Se till att du inte andas in damm eller får det

på huden. Följ anvisningarna i leverantörens materialsäkerhetsblad.

SPARA DESSA ANVISNINGAR.

⚠️ VARNING!

GLÖM INTE att noggrant följa säkerhetsanvisningarna för maskinen även efter det att du har blivit van att använda den. **OVARSAM hantering eller underlätenhet att följa säkerhetsanvisningarna i denna bruksanvisning kan leda till allvarliga personskador.**

FUNKTIONSBEKRIVNING

⚠️ FÖRSIKTIGT!

- Se alltid till att maskinen är avstängd och nätsladden urdragen innan du justerar eller funktionskontrollerar maskinen.

Avtryckarens funktion

Fig.1

⚠️ FÖRSIKTIGT!

- Innan du ansluter maskinen till elnätet ska du kontrollera att avtryckaren fungerar och återgår till läget "OFF" när du släpper den.
- Knappen kan läsas i läge "ON" för att underlätta användning när maskinen används under längre tid. Var försiktig när du läser maskinen i läge "ON", och fortsätt håll ett stadigt grepp i maskinen.

Tryck in avtryckaren för att starta maskinen. Hastigheten ökas genom att trycka hårdare på avtryckaren. Släpp avtryckaren för att stoppa den.

För oavbruten användning trycker du in avtryckaren och där efter låsknappen.

Tryck in avtryckaren helt och släpp den sedan när du inte längre vill använda det lästa läget.

Tända lamporna

För modellerna HP1640F och HP1641F

Fig.2

⚠️ FÖRSIKTIGT!

- Titta inte in i ljuset eller direkt i ljuskällan.

Tryck in avtryckaren för att tända lampan. Släpp avtryckaren för att släcka den.

OBS!

- Använd en torr trasa för att torka bort smuts från lampglaset. Var försiktig så att inte lampglaset repas eftersom ljuset då kan bli svagare.
- Använd aldrig bensin eller thinner för att rengöra lampan eftersom det skadar den.

Reverseringsknappens funktion

Fig.3

Denna maskin har en reverseringsknapp för byte av rotationsriktning. Tryck reverseringsknappen till läget ↘ (A-sidan) för medurs rotation eller till

läget ▷(B-sidan) för moturs rotation.

⚠FÖRSIKTIGT!

- Kontrollera alltid rotationsriktningen före användning.
- Använd endast reverseringsskappen när maskinen stannat helt. Maskinen kan skadas om du byter rotationsriktningen medan den fortfarande roterar.
- Om avtryckaren inte går att trycka in, kontrollerar du att reverseringsskappen är helt satt i läge ↘(A-sidan) eller ▷(B-sidan).

Välja arbetsläge

Fig.4

Arbetsläget väljs med hjälp av en knapp. För slagborrning skjuts knappen för byte av arbetsläge åt höger (↗ symbol). För endast rotation skjuts knappen för byte av arbetsläge åt vänster (↖ symbol).

⚠FÖRSIKTIGT!

- Skjut alltid knappen mot rätt läge så långt det går. Om du använder maskinen med knappen placerad halvvägs mellan lägesymbolerna kan maskinen skadas.

MONTERING

⚠FÖRSIKTIGT!

- Se alltid till att maskinen är avstängd och nätsladden urdragen innan maskinen repareras.

Montera sidohandtaget (hjälphandtag)

Fig.5

Använd alltid sidohandtaget av säkerhetsskäl. Montera sidohandtaget på maskinhuset.

Dra sedan åt handtaget ordentligt genom att vrida medurs till önskat läge. Det kan vridas 360° för att kunna fästas i alla lägen.

OBS!

- Sidohandtaget kan inte svänga 360° när djupmätaren är monterad.

Sätta i och ta ur borrbits

För modellerna HP1640 och HP1640F

Fig.6

Skjut in bitset i chucken så långt det går. Dra åt chucken för hand. Placerar chucknyckeln i något av de tre hålen och dra åt medurs. Dra åt jämnt i alla de tre chuckhålen. Vrid chucknyckeln moturs i endast ett hål när du ska ta bort bitset och lossa sedan chucken för hand.

Sätt tillbaka chucknyckeln på sin plats när du har använt den.

För modellerna HP1641 och HP1641F

Fig.7

Håll i ringen och vrid hylsan moturs för att öppna chucken. Skjut in bitset i chucken så långt det går. Håll ringen i ett stadigt grepp och vrid hylsan medurs för att dra åt chucken.

Håll i ringen och vrid hylsan moturs för att ta bort bitset.

Djupmätare

Fig.8

Djupmätaren är ett bekvämt hjälpmedel för att borra flera hål med samma djup. Lossa sidohandtaget och sätt i djupmätaren i sidohandtagets hål. Ställ in djupmätaren på lämpligt mått och dra fast sidohandtaget.

OBS!

- Djupmåttet kan inte användas i det läge där det slår emot maskinhuset.

ANVÄNDNING

Slagborrning

Fig.9

⚠FÖRSIKTIGT!

- Borret/maskinen utsätts för en plötslig och oerhört stor vridande kraft vid hålgenomslaget, när hålet fylls av spån och partiklar eller när du slår ner förstärkningar i cement. Använd alltid sidohandtag (extrahandtag) och håll maskinen stadigt med både sidohandtaget och pistohandtaget under användningen. I annat fall är det lätt att förlora kontrollen över maskinen med risk för allvarliga skador som följd.

För borrning i betong, granit, tegel etc. skall knappen för byte av arbetsläge flyttas till läget med symbolen ↗ för att använda "slagborr".

Använd ett hårdmetallbits.

Placera bitset där hålet ska vara och tryck sedan på avtryckaren. Forcera inte maskinen. Ett lätt tryck ger bäst resultat. Håll maskinen på rätt plats och hindra den från att flyttas ur hålet.

Tryck inte hårdare när hålet fylls med spånor eller andra partiklar. Kör istället maskinen på tomgång och ta ur bitset ur hålet bit för bit. Genom att upprepa detta flera gånger rensas hålet och normal borrning kan återupptas.

Gummituta (tillbehör)

Fig.10

Efter borrning av hålet används gummitutan för att blåsa rent hålet.

Borrning

För borrning i trä, metall eller plastmaterial flyttar du knappen för byte av arbetsläge till symbolen ↙ för att använda "rotation".

Borra i trä

Vid borrning i trä uppnår du bäst resultat om du använder ett tråborrh med styrskruv. Styrskruven gör det enklare att borra genom att den drar in borret i arbetsstycket.

Borra i metall

För att borret inte ska halka när du börjar borra kan du göra ett märke med syl och hammare i punkten där hålet ska borras. Placerar borrets spets i sylhålet och börja

borra.

Använd ett smörjmedel vid borning i metall.

Undantagen är järn och mässing som ska borras torrt.

⚠FÖRSIKTIGT!

- Borrningen går inte fortare för att du trycker hårdare på maskinen. Detta extra tryck skadar bara toppen på ditt borrh, sänker maskinens prestanda och förkortar maskinens livslängd.
- Det utvecklas en enorm kraft på maskinen/borret vid hålgenomslaget. Håll ett stadigt tag i maskinen och var försiktig när borret börjar tränga igenom arbetsstycket.
- Ett borrh som fastnat kan enkelt backas ur genom att reversera borrhagens rotationsriktning. Maskinen kan dock backa för häftigt om du inte håller ordentligt i den.
- Fäst alltid små arbetsstycken i ett städ eller liknande infästningsenhet.

UNDERHÅLL

⚠FÖRSIKTIGT!

- Se alltid till att maskinen är avstängd och nätkabeln urdragen innan inspektion eller underhåll utförs.

För att upprätthålla produktens SÄKERHET och TILLFÖRLITLIGHET bör reparationer, kontroll och utbyte av kolborstar samt allt annat underhålls- och justeringsarbete utföras av ett auktoriserat Makita servicecenter och med reservdelar från Makita.

TILLBEHÖR

⚠FÖRSIKTIGT!

- Dessa tillbehör och tillsatser rekommenderas för användning tillsammans med den Makita-maskin som denna bruksanvisning avser. Om andra tillbehör eller tillsatser används kan det uppstå risk för personskador. Använd endast tillbehören eller tillsatserna för de syften de är avsedda för.

Kontakta ditt lokala Makita servicecenter om du behöver ytterligare information om dessa tillbehör.

- Slagborrbits med hårdmetallspets
- Hålsåg
- Gummituta
- Skyddsglasögon
- Nyckellös borrc Chuck 13
- Chucknyckel
- Handtag
- Djupmätare
- Förvaringsväcka av plast

Oversiktsforklaring

1-1. Startbryter	5-1. Støttehåndtak	8-2. Støttehåndtak
1-2. Sperrenkapp	6-1. Kjoksnøkkel	8-3. Håndtakets fot
2-1. Lampe	7-1. Mansjett	10-1. Utblåsningsballong
3-1. Reversbryter	7-2. Ring	
4-1. Funksjonsvelgerspak	8-1. Dybdemåler	

TEKNISKE DATA

Modell	HP1640/HP1640F/HP1641/HP1641F	
Kapasitet	Betong	16 mm
	Stål	13 mm
	Tre	30 mm
Ubelastet tuttall (min^{-1})		0 - 2 800
Slag per minutt		0 - 44 800
Total lengde		303 mm
Nettovekt		2,0 kg
Sikkerhetsklasse		II / II

- Som følge av vårt kontinuerlige forsknings- og utviklingsprogram kan de tekniske dataene endres uten ytterligere forvarsel.
- Tekniske data kan variere fra land til land.
- Vekt i henhold til EPTA-prosedyre 01/2003

ENE039-1

ENG901-1

Riktig bruk

Verktøyet er beregnet på å brukes med slagbor i mur, betong og sten, samt for boring uten slagbor i tre, metall, keramikk og plast.

ENF002-1

Strømforsyning

Maskinen må bare kobles til en strømkilde med samme spennin som vist på typeskiltet, og kan bare brukes med enfase-vekselstrømforsyning. Det er dobbelt verneisolert i samsvar med europeiske standarder, og kan derfor også brukes i kontakter uten jordledning.

For modell HP1640,HP1641,HP1641F

ENG102-3

Støy

Typisk A-vektet lydtrykknivå er bestemt i henhold til EN60745:

Lydtrykknivå (L_{PA}): 92 dB(A)Lydefektnivå (L_{WA}): 103 dB(A)

Usikkerhet (K): 3 dB(A)

Bruk hørselvern.**Vibrasjon**

Den totale vibrasjonsverdien (triaksial vektorsum) bestemt i henhold til EN60745:

Arbeidsmåte: slagboring i betong

Genererte vibrasjoner ($a_{h,D}$): 19 m/s²Usikkerhet (K): 2,0 m/s²

ENG203-2

ENH101-12

Arbeidsmåte: boring i metall

Genererte vibrasjoner ($a_{h,D}$): 2,5 m/s²Usikkerhet (K): 1,5 m/s²

ENG301-1

EF-samsvarserklæring

Som ansvarlig produsent erklærer Makita Corporation at følgende Makita-maskin(er):

Maskinbetegnelse:

Borhammer

Modellnr./type: HP1640,HP1641,HP1641F
er serieprodusert og

samsvarer med følgende europeiske direktiver:

98/37/EF til 28. desember 2009 og deretter med 2006/42/EF fra 29. desember 2009

og er produsert i samsvar med følgende standarder eller
standardiserte dokumenter:

EN60745

Den tekniske dokumentasjonen oppbevares hos vår
autoriserte representant i Europa, som er:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, England

30. januar 2009

000230

Tomoyasu Kato
Direktør
Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPAN

GEA010-1

Generelle advarsler angående sikkerhet for elektroverktøy

⚠ ADVARSEL Les alle sikkerhetsadvarslene og alle
instruksjonene. Hvis du ikke følger alle advarslene og
instruksjonene som er oppført nedenfor, kan det føre til
elektriske støt, brann og/eller alvorlige helseskader.

**Oppbevar alle advarsler og instruksjoner
for senere bruk.**

GEB003-5

SIKKERHETSANVISNINGER FOR SLAGBORMASKIN

1. **Bruk hørselsvern under slagboring.** Støy kan føre til nedsatt hørsel.
2. **Bruk hjelpehåndtak, hvis det (de) følger med maskinen.** Hvis maskinen kommer ut av kontroll, kan det resultere i helseskader.
3. **Hold maskinen i det isolerte håndtaket når skjæreverktøyet kan komme i kontakt med skjulte ledninger eller maskinens egen ledning under arbeidet.** Hvis skjæreverktøyet får kontakt med strømførende ledninger, vil uisolerte metalldeler av maskinen bli strømførende og kunne gi brukeren elektrisk støt.
4. **Forviss deg alltid om at du har godt fotfeste.**
Forviss deg om at ingen står under deg når du jobber høyt over bakken.
5. **Hold maskinen fast med begge hender.**
6. **Hold hendene unna roterende deler.**
7. **Ikke gå fra verktøyet mens det er i gang.**
Verktøyet må bare brukes mens operatøren holder det i hendene.
8. **Ikke berør bits eller arbeidsstykke umiddelbart etter bruk.** Disse vil da være ekstremt varme, og du kan få brannsår.

9. **Enkelte materialer inneholder kjemikalier som kan være giftige. Treff tiltak for å hindre hudkontakt og innånding av støv. Følg leverandørens sikkerhetsanvisninger.**

TA VARE PÅ DISSE INSTRUKSENE.

⚠ ADVARSEL:

Selv om du har brukt produktet mye og føler deg fortrolig med det, er det likevel svært viktig at du følger nøye de retningslinjene for sikkerhet som er utarbeidet for dette produktet. **MISBRUK** av verktøyet eller mislighold av sikkerhetsreglene i denne brukerhåndboken kan resultere i alvorlige helseskader.

FUNKSJONSBEKRIVELSE

⚠ FORSIKTIG:

- Forviss deg alltid om at maskinen er slått av og støpslet trukket ut av kontakten før du justerer maskinen eller kontrollerer dens mekaniske funksjoner.

Bryterfunksjon

Fig.1

⚠ FORSIKTIG:

- Før du kobler maskinen til strømnettet, må du alltid kontrollere at startbryteren aktiverer maskinen på riktig måte og går tilbake til "AV"-stilling når den slippes.
- Bryteren kan sperres i "ON"-stilling for å gjøre det lettere for operatøren ved langvarig bruk. Vær forsiktig når du sperrer verktøyet i "ON"-stilling, og hold det godt fast.

For å starte maskinen må du ganske enkelt trykke på startbryteren. Hvis du trykker hardere på startbryteren, økes turtallet på maskinen. Slipp startbryteren for å stoppe maskinen.

Når maskinen skal brukes kontinuerlig, må du trykke inn startbryteren og så trykke på sperrenknappen.

Hvis du vil stoppe verktøyet mens det er låst i "PÅ"-stilling, må du klemme startbryteren helt inn og så slippe den igjen.

Tenne lampene

For modellene HP1640F og HP1641F

Fig.2

⚠ FORSIKTIG:

- Ikke se inn i lyset eller se direkte på lyskilden.
Tenn lampen ved å trykke på startbryteren. Slå den av ved å slippe startbryteren.

MERK:

- Bruk en tørr klut til å tørke støv osv. av lampelinsen. Vær forsiktig så det ikke blir riper i lampelinsen, da

dette kan redusere lysstyrken.

- Bruk aldri bensin eller tynner til å rengjøre lampelinsen, da dette vil skade linsen.

Reverseringsfunksjon

Fig.3

Dette verktøyet er utstyrt med en bryter som gjør at du kan endre rotasjonsretningen. Beveg reversbryteren til \triangle -stillingen (A-siden) for å velge rotasjon med klokken, eller til \triangleright -stillingen (B-siden) for å velge rotasjon mot klokken.

⚠️FORSIKTIG:

- Før arbeidet begynner, må du alltid kontrollere rotasjonsretningen.
- Bruk reversbryteren bare etter at verktøyet har stoppet helt. Hvis du endrer rotasjonsretningen før verktøyet har stoppet, kan det bli ødelagt.
- Hvis startbryteren ikke kan trykkes, må du sjekke at reversbryteren er satt ordentlig i \triangle (A-side)-eller \triangleright (B-side)-posisjon.

Velge en funksjon

Fig.4

Dette verktøyet er utstyrt med en funksjonsvelger. For slagborfunksjon må du skyve funksjonsvelgeren mot høyre (\uparrow -symbolet). For bare boring, må du skyve funksjonsvelgeren mot venstre (\downarrow -symbolet).

⚠️FORSIKTIG:

- Funksjonsvelgeren må alltid skyves hele veien til den ønskede funksjonsstillingen. Hvis du bruker maskinen med funksjonsvelgeren halvveis mellom to av funksjonssymbolene, kan maskinen bli ødelagt.

MONTERING

⚠️FORSIKTIG:

- Forviss deg alltid om at maskinen er slått av og støpselet trukket ut av kontakten før du utfører noe arbeid på maskinen.

Montere støttehåndtak (hjelpehåndtak)

Fig.5

Bruk alltid støttehåndtaket for sikker drift av verktøyet. Monter sidehåndtaket på verktøyylinderen.

Stram deretter håndtaket ved å dreie det med klokken til ønsket stilling. Det kan dreies 360° for å festes i en hvilken som helst stilling.

MERK:

- Sidehåndtaket kan ikke dreies 360° når dybdemåleren er montert.

Montere eller fjerne boret

For modellene HP1640 og HP1640F

Fig.6

Monter bitset ved å sette det så langt inn i kjoksen som det vil gå. Stram kjoksen for hånd. Sett kjoksnøkkelen inn i hvert av de tre hullene etter tur og stram ved å dreie med klokken. Pass på at alle de tre kjokshullene strammes like mye.

For å fjerne bitset trenger du bare å vri kjoksnøkkelen om mot klokken i ett av hullene, og deretter løsne kjoksen for hånd.

Når du har brukt kjoksnøkkelen, må du sette den tilbake der den skal være.

For modellene HP1641 og HP1641F

Fig.7

Hold ringen og skru mansjetten mot klokken for å åpne kjevene på kjoksen. Sett bitset så langt inn i kjoksen som det vil gå. Hold ringen godt fast og skru mansjetten med klokken for å stramme kjoksen.

For å fjerne bitset må du holde ringen og vri mansjetten mot klokken.

Dybdemåler

Fig.8

Dybdemåleren er praktisk ved boring av flere huller med samme dybde. Løsne støttehåndtaket og sett dybdemåleren inn i hullet i støttehåndtaket. Juster dybdemåleren til ønsket dybde og stram støttehåndtaket.

MERK:

- Dybdemåleren kan ikke brukes i en stilling hvor måleren treffer selve verktøyet.

BRUK

Slagborfunksjon

Fig.9

⚠️FORSIKTIG:

- Verktøyet/boret utsettes for voldsomme og plutselige vridninger ved gjennombruddet, når hullet fylles opp av biter og partikler, eller når du treffer armeringsjernet i betongen. Bruk alltid støttehåndtaket, og hold maskinen støtt med både støttehåndtak og hovedhåndtak når du bruker den. Hvis du ikke gjør det, kan du miste kontrollen og påføre deg selv eller andre alvorlige helseskader.

Når du borer i betong, granitt, fliser eller lignende, må du flytte funksjonsvelgerspaken til \uparrow -symbolet for å bruke slagborfunksjonen.

Forviss deg om at du bruker et bor med wolframkarbidspiss.

Plasser boret der du vil bore hullet, og trykk så på startbryteren. Ikke bruk makt på verktøyet. Lett trykk gir de beste resultatene. Hold verktøyet i riktig posisjon og hindre det i å gli bort fra hullet.

Legg ikke mer press på det når hullet fylles av biter eller partikler. I stedet må du la verktøyet gå på tomgang,

og deretter ta boret delvis ut av hullet. Ved å gjenta dette flere ganger, vil hullet rengjøres, og normal boring kan gjenopptas.

Utblåsningsballong (tilleggsutstyr)

Fig.10

Etter at du har boret et hull, må du bruke utblåsningsballongen til å fjerne støv fra hullet.

Borfunksjon

Når du borer i tre, metall eller plastmaterialer, må du flytte funksjonsvelgerspaken til -symbolet for å bruke bare borefunksjonen.

Bore i tre

Når du borer i tre, blir resultatene best med trebor som er utstyrt med en ledeskru. Ledeskruen forenkler boringen ved at den trekker boret inn i arbeidsstykket.

Bore i metall

For at ikke boret skal gli når du begynner å bore, må du lage en fordypning med en dor og en hammer der hullet skal bores. Sett spissen av boret i fordypningen og begynn å bore.

Bruk en skjærevæske når du borer i metall. Unntakene er jern og messing som skal bores tørt.

⚠️FORSIKTIG:

- Hvis du bruker for mye kraft på verktøyet, vil det ikke øke borehastigheten. Overdreven bruk av kraft vil tvert imot kunne bidra til å ødelegge spissen av boret, redusere verktøyeffekten og forkorte verktøyets levetid.
- I gjennombruddsøyeblikket virker det en enorm kraft på verktøyet/boret. Hold verktøyet i et fast grep, og vær forsiktig når boret begynner å bryte gjennom arbeidsstykket.
- Et bor som sitter fast kan fjernes hvis du setter reversbryteren til motsatt rotasjonsretning, så verktøyet kan bakke ut. Verktøyet kan imidlertid komme brått ut hvis du ikke holder det i et fast grep.
- Små arbeidsstykker må alltid festes med en skrustikke eller en liknende festeaneordning.

VEDLIKEHOLD

⚠️FORSIKTIG:

- Forviss deg alltid om at maskinen er slått av og stopselet trukket ut av kontakten før du foretar inspeksjon eller vedlikehold.

For å opprettholde produktets SIKKERHET og PÅLITELIGHET, må reparasjoner, inspeksjon og skifte av kullbørstene, vedlikehold og justeringer utføres av Makitas autoriserte servicesentre, og det må alltid brukes reservedeler fra Makita.

TILBEHØR

⚠️FORSIKTIG:

- Det anbefales at du bruker dette tilbehøret eller verktøyet sammen med den Makita-maskinen som er spesifisert i denne håndboken. Bruk av annet tilbehør eller verktøy kan forårsake helseskader. Tilbehør og verktøy må kun brukes til det formålet det er beregnet på.

Ta kontakt med ditt lokale Makita-servicesenter hvis du trenger mer informasjon om dette tilbehøret.

- Hammerbits med wolframkarbidspiss
- Stikksag
- Utblåsningsballong
- Vernebriller
- Nøkelfri borekjoks 13
- Kjoksnøkkel
- Håndtaksenhet
- Dybdemåler
- Verktøykoffert av plast

Yleisen näkymän selitys

1-1. Lipaisinkytkin	5-1. Sivukahva	8-2. Sivukahva
1-2. Lukitus painike	6-1. Istukan avain	8-3. Kahvan kanta
2-1. Lamppu	7-1. Holkki	10-1. Puhallin
3-1. Pyörimissuunnan vaihtokytkin	7-2. Rengas	
4-1. Toimintatavan vaihtovipu	8-1. Syvystulkki	

TEKNISET TIEDOT

Malli	HP1640/HP1640F/HP1641/HP1641F	
Teho	Betoni	16 mm
	Teräs	13 mm
	Puu	30 mm
Kuormittamaton nopeus (min^{-1})		0 - 2 800
Lyöntiä minutissa		0 - 44 800
Kokonaispituus		303 mm
Nettopaino		2,0 kg
Turvallisuusluokka		II / II

- Jatkuvan tutkimus- ja kehitysohjelman vuoksi pidätämme oikeuden muuttaa tässä mainitusta teknisistä ominaisuuksista ilman ennakkoilmoitusta.
- Tekniset ominaisuudet saattavat vaihdella eri maissa.
- Paino EPTA-menetelmän 01/2003 mukaan

Käyttötarkoitus	ENE039-1	ENG301-1
Työkalu on tarkoitettu tiilten, betonin ja kiven iskuporaukseen sekä puun, metallin, keramiikan ja muovin tavanomaiseen poraukseen.		
Virtalähde	ENF002-1	ENG901-1
Koneen saa kytkeä vain sellaiseen virtalähteeseen, jonka jännite on sama kuin arvokilvensä ilmoitettu, ja sitä saa käyttää ainoastaan yksivaiheisella vaihtovirralla. Kone on kaksinkertaisesti suojaeristetty eurooppalaisten standardien mukaisesti, ja se voidaan sitten kytkeä myös maoditammattomaan pistorasiaan.		<ul style="list-style-type: none"> Ilmoitettu tärinäpäästöarvo on mitattu standarditestausmenetelmän mukaisesti, ja sen avulla voidaan vertailla työkaluja keskenään. Ilmoitettua tärinäpäästöarvoa voidaan käyttää myös altistumisen alustavaan arviointiin.
Malli HP1640,HP1641,HP1641F	ENG102-3	
Melutaso		
Tyypillinen A-painotettu melutaso EN60745-standardin mukaan:	määrätyy	
Äänenpainetaso (L_{PA}): 92 dB(A)		
Äänen tehotaso (L_{WA}): 103 dB(A)		
Epätarkkuus (K): 3 dB(A)		
Käytä korvassuojaia	ENG203-2	ENH101-12
Värähelyt		
Tärinän kokonaisarvo (kolmisakselisen vektorin summa) määrätyy EN60745-standardin mukaisesti:		
Työtila: iskuporaus betoniin		
Värähelynpäästö ($a_{h,1D}$): 19 m/s ²		
Epävakaus (K): 2,0 m/s ²		
EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus		
Vastuullinen valmistaja Makita Corporation ilmoittaa vastaavansa siitä, että seuraava(t) Makitan valmistama(t) kone(et):		
Koneen tunnistetiedot: Iskuporakone		
Mallinro/Tyyppi: HP1640,HP1641,HP1641F ovat sarjavalmisteisia ja		

täytävä seuraavien eurooppalaisten direktiivien vaatimukset:

98/37/EY 28.12.2009 saakka ja sen jälkeen
2006/42/EY 29.12.2009 alkaen

ja että ne on valmistettu seuraavien standardien tai standardoitujen asiakirjojen mukaisesti:

EN60745

Teknisen dokumentaation ylläpidosta vastaa valtuutettu Euroopan-edustajamme, jonka yhteystiedot ovat:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, England

30. tammikuuta 2009

000230

Tomoyasu Kato
Johtaja
Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPAN

GEA010-1

Sähkötyökalujen käyttöä koskevat varoitukset

△ VAROITUS Lue kaikki turvallisuutta koskevat varoitukset ja ohjeet. Varoitusten ja ohjeiden noudattamatta jättäminen voi johtaa sähköiskuun, tulipaloon ja/tai vakavaan vammautumiseen.

Säilytä varoitukset ja ohjeet tulevaa käyttöä varten.

GEB003-5

PORAVASARAN TURVALLISUUSOHJEET

- Käytä iskuporausken aikana **kuulosuojaamia**. Melulle altistuminen voi aiheuttaa kuulovaurioita.
- Käytä **työkalun mukana mahdollisesti toimitettua lisäkahvaa tai -kahvoja**. Hallinnan menetyks voi aiheuttaa henkilövahinkoja.
- Pidä sähkötyökalua sen eristetyistä tartuntapinnoista silloin, kun on mahdollista**, että sen terä saattaa osua piilossa oleviin johtoihin tai koneen omaan virtajohtoon. Jos leikkaustyökalu joutuu kosketukseen jännetteisen johdon kanssa, jänne voi siirtyä työkalun sähköö johtaviin metalliosiin ja aiheuttaa käyttäjälle sähköiskun.
- Varmista aina, että seisot tukevasti.** Jos työskentelet korkealla, varmista, ettei ketään ole alapuolella.
- Pidä laitteesta lujasti molemmin käsin.**
- Pidä kädet loitolla pyörivistä osista.**
- Älä jätä konetta käymään itsekseen.** Käytä laitteta vain silloin, kun pidät sitä kädessä.

- Älä kosketa kärkeä tai työkappaletta väilitömästi käytön jälkeen, sillä ne voivat olla erittäin kuumia ja aiheuttaa palovammoja.
- Jotkin materiaalit sisältävät kemikaaleja, jotka voivat olla myrkkyisiä. Huolehdi siitä, että pölyn sisäänhengittäminen ja ihokosketus estetään. Noudata materiaalin toimittajan turvaohjeita.

SÄILYTÄ NÄMÄ OHJEET.

△ VAROITUS:

ÄLÄ anna työkalun helppokäyttöisyyden tai toistuvan käytön tuudittaa sinua väärään turvallisuuden tunteeeseen niin, että laiminlyöt työkalun turvaohjeiden noudattamisen.

VÄÄRINKÄYTÖ tai tämän käyttöohjeen turvamääräysten laiminlyönti voi johtaa vakavia henkilövahinkoihin.

TOIMINTAKUVAUS

△ HUOMAUTUS:

- Varmista aina ennen säätöjä tai tarkastuksia, että laite on sammuttetu ja irrotettu verkosta.

Kytkimen toiminta

Kuva1

△ HUOMAUTUS:

- Tarkista aina ennen työkalun liittämistä virtalähteeseen, että liipaisinkytkin kytkeytyy oikein ja palaa asentoon OFF, kun se vapautetaan.
- Kytkimen voi lukita "ON" asentoon, jotta pitkäaikainen käyttö helpottuisi käyttäjälle. Ole varovainen, kun lukitset työkalun "ON" asentoon ja pidä työkalusta luja ote.

Käynnistä työkalu painamalla liipaisinkytinkiä. Mitä voimakkaammin kytkiä painetaan, sitä nopeammin kone käy. Laite pysytetään vapauttamalla liipaisinkytkin. Jos haluat koneen käyvän jatkuvasti, paina ensin liipaisinkytkin pohjaan ja paina sitten lukituspainiketta. Kun haluat pysäyttää koneen jatkuvan käynnin, paina liipaisinkytkin ensin pohjaan ja vapauta se sitten.

Lamppujen sytyttäminen

Ainoastaan mallit HP1640F ja HP1641F

Kuva2

△ HUOMAUTUS:

- Älä katso suoraan lamppuun tai valonlähteeseen. Kytke lampu päälle vetämällä kytkipinipa. Sammuta se vapauttamalla liipaisin.

HUOMAUTUS:

- Pyyhi lika pois lampun linssistä kuivalla liinalla. Älä naarmuta lampun linssiä, ettei valoteho laske.
- Älä käytä bensiiniä tai ohennusainetta lampun linssin puhdistamiseen, tai se vahingoittuu.

Pyörimissuunnan vaihtokytkimen toiminta

Kuva3

Tässä työkalussa on pyörimissuunnan vaihtokytkin. Jos haluat terän pyörivän myötäpäivään, siirrä vaihtokytkin \triangleleft -asentoon (A-puoli), ja jos vastapäivään, siirrä se \triangleright -asentoon (B-puoli).

\triangle HUOMAUTUS:

- Tarkista aina pyörimissuunta ennen käyttöä.
- Käytä pyörimissuunnan vaihtokytkintä vasta sen jälkeen, kun kone on lakanut kokonaan pyörimästä. Pyörimissuunnan vaihto koneen vielä pyöriessä voi vahingoittaa sitä.
- Jos laukaisukytkintä ei voi painaa alas, tarkasta, että vaihtokytkin on täysin asemaansa asennettu \triangleleft (A-puoli) tai \triangleright (B-puoli) mukaan.

Toimintatavan valitseminen

Kuva4

Työkalussa on kytkin, jonka avulla voidaan valita toimintatapa. Siirrä iskuporausta varten toimintatavan vaihtokytkin oikealle (\top symboli). Siirrä ainoastaan porausta varten toimintatavan vaihtokytkin vasemmalle (\wedge symboli).

\triangle HUOMAUTUS:

- Työnnä toimintatavan valintakytkin aina täysin oikeaan asentoon. Jos käytät työkalua niin, että kytkimen asento on kahden toimintatavan symbolin puolivälissä, työkalu voi rikkoutua.

KOKOONPANO

\triangle HUOMAUTUS:

- Varmista aina, että laite on sammutettu ja irrotettu virtalähteestä, ennen kuin teet sille mitään.

Sivukahvan asentaminen (lisäkahva)

Kuva5

Käytä aina sivukahvaa käyttöturvallisuuuden varmistamiseksi. Asenna sivukahva turvallisesti työkalun istukkaan.

Kiristä sitten kahva turvallisesti kiertämällä sitä myötäpäivään haluttuun asentoon. Kahva kääntyy 360° ja voidaan asettaa haluttuun asentoon.

HUOMAUTUS:

- Kahva ei käännny 360° kun syvysasteikko asennetaan.

Poranterän kiinnittäminen tai irrottaminen

Mallit HP1640 ja HP1640F

Kuva6

Asenna kärki/terä työntämällä se istukkaan niin syvälle kuin se menee. Kiristä istukka käsin. Aseta istukan avain hukkunkin kolmesta reiästä ja kiristä myötäpäivään. Varmista, että kiristät kaikki kolme istukan aukkoja yhtä kireälle.

Irrota terä kääntämällä istukan avainta vastapäivään

yhdessä reiässä ja löysäämällä istukka käsin.

Palauta istukan avain alkueräiseen paikkaansa käytön jälkeen.

Mallit HP1641 ja HP1641F

Kuva7

Aava istukan leuat kääntämällä holkkia vastapäivään pitäen samalla rengasta paikallaan. Työnnä kärki/terä niin syvälle istukkaan kuin se menee. Kiristä istukan leuat kääntämällä holkkia myötäpäivään pitäen samalla rengasta paikallaan.

Irrota kärki/terä kääntämällä holkkia vastapäivään pitäen samalla rengasta paikallaan.

Syvyydensäätöhammas

Kuva8

Syvyydensäätö on ihanteellinen samansyvisten reikien poraamiseen. Löysää sivukahvaa ja aseta syvyydensäätö sivukahvassa olevaan aukkoon. Säädä syvyydensäätö haluttuun syvyyteen ja kiristä sivukahva.

HUOMAUTUS:

- Syvyydensäätö ei voi käyttää asennossa, jossa se osuu työkalun runkoon.

KÄYTTÖ

Iskuporaus

Kuva9

\triangle HUOMAUTUS:

- Työkalun/terän kohdistuu valtava voima, kun terä menee läpi työkappaleesta, kun reikä tukkeutuu lastuista ja purusta tai kun terä osuu betoniraidoitukseen. Käytä aina sivukahvaa (apukahvaa) ja pidä työkalusta tiukasti toisen käsi sivukahvalla ja toinen pääkahvalla työskentelyn aikana. Jos näin ei tehdä, seurauksena voi olla työkalun hallinnan menetys ja mahdollisesti vakava vamma.

Kun porata betonia, graniittia, tiiltä, jne., siirrä toimintatavan vaihtovipu \top symbolin asemaan, jotta voitsit käyttää "iskuporaus" toimintaa.

Käytä volframikarbidikärjellä varustettua terää.

Aseta poranterä haluttuun kohtaan ja paina liipaisinkytkintä. Älä käytä tarpeetonaa voimaa. Kevyt paine takaa parhaan loppituloksen. Pidä työkalu oikeassa asennossa ja estä sitä luiskahtamasta syrjään. Älä käytä voimaa, kun reikä tukkeutuu lastuista ja purusta. Anna sen sijaan koneen käydä hetki joutokäynnilä ja vedä terä osittain ulos reiästä. Toista tämä useamman kerran, jolloin reikä puhdistuu, ja voit jatkaa poramista.

Puhallin (valinnainen lisälaitte)

Kuva10

Porauksen jälkeen puhdista pöly reiästä puhaltimella.

Poraaminen

Kun poraat puuta, metallia tai muovimateriaaleja, siirrä toimintatavan vaihtovipu \wedge symboliin, jotta voitsit käyttää

"vain rotaatio" toimintaa.

Puun poraaminen

Puuta porattaessa paras lopputulos saadaan ohjausruuvilla varustetuilla puuterillä. Ohjausruuvi helpottaa poraamista vetämällä poranterän työkappaleeseen.

Metallin poraaminen

Jotta poranterä ei pääse liiskahtamaan syrjään porauksen alaksi, tee ensin porauskohtaan pieni kolo punsilla ja vasaralla. Aseta poran kärki koloon ja aloita poraus.

Käytä metallia poratessasi leikkkuöljyä. Poikkeuksena ovat rauta ja messinki, joita porataan kuivana.

- Kiilaton poraistukka 13
- Istukan avain
- Kahva-asennelma
- Syvydensäätöhammas
- Muovinen kantolaukku

⚠ HUOMAUTUS:

- Työkalun painaminen liian voimakkaasti ei nopeuta poraamista. Päinvastoin: liiallinen paine vain tylsyttää poranterää, hidastaa työtä ja lyhentää työkalun käyttöikää.
- Työkaluun/terään kohdistuu valtava voima, kun terä menee läpi. Pidä työkalu tukevassa otteessa ja ole varovainen, kun terä alkaa tulla läpi työkappaleesta.
- Kiinni juuttunut terä irrotetaan helposti vaihtamalla terän pyörimissuuntaa ja peruuttamalla. Pidä kuitenkin työkalusta lujasti kiinni, sillä se voi tökätä taaksepäin yllättävästi.
- Kiinnitää pienet työkappaleet aina viilapenkiin tai vastaavaan pidikkeeseen.

HUOLTO

⚠ HUOMAUTUS:

- Varmista aina ennen tarkastuksia tai huoltotöitä, että laite on sammutettu ja kytketty irti virtalähteestä.

Tuotteen TURVALLISUUDEN ja LUOTETTAVUUDEN säilyttämiseksi Makitan valtuutetun huoltokeskuksen tulee suorittaa korjaukset, hiiliharjojen tarkastus ja vaihdon sekä muut huolto- tai säätötyöt Makitan varaosia käyttää.

LISÄVARUSTEET

⚠ HUOMAUTUS:

- Seuraavia lisävarusteita tai laitteita suositellaan käytettäväksi tässä ohjeessa kuvatun Makita-työkalun kanssa. Muiden lisävarusteiden tai laitteiden käyttö voi aiheuttaa vammautumisriskin. Käytä lisävarustetta tai laitetta vain ilmoitettuun käyttötarkoitukseen.

Jos tarvitset lisätietoja näistä lisävarusteista, ota yhteys paikalliseen Makita-huoltopisteeseen.

- Volframikarbidikärjellä varustettu iskuporaterä
- Reikäsaha
- Puhallin
- Suojalasit

Kopskata skaidrojums

1-1. Slēdža mēlīte	5-1. Sānu rokturis
1-2. Fiksācijas poga	6-1. Spīlpatronas atslēga
2-1. Lampa	7-1. Uzmava
3-1. Griešanās virziena pārslēdzējs	7-2. Gredzens
4-1. Darba režīma maiņas svira	8-1. Dzīlummērs

8-2. Sānu rokturis
8-3. Roktura pamats
10-1. Caurpūtes bumbiere

SPECIFIĀCIJAS

Modelis	HP1640/HP1640F/HP1641/HP1641F	
Urbšanas jauda	Betons	16 mm
	Tērauds	13 mm
	Koksne	30 mm
Apgrīzieni minūtē bez slodzes (min^{-1})		0 - 2 800
Triecieni minūtē		0 - 44 800
Kopējais garums		303 mm
Neto svars		2,0 kg
Drošības klase		II / II

- Dēļ mūsu nepārtrauktās pētniecības un izstrādes programmas, šeit dotās specifikācijas var mainīties bez brīdinājuma.
- Atkarība no valsts specifikācijas var atšķirties.
- Svars atbilstoši EPTA-Procedure 01/2003

ENE039-1

ENG901-1

Paredzētā lietošana

Šis darbarīks ir paredzēts triecienurbšanai kieģelos, betonā un akmenī, kā arī parastai urbšanai kokā, metālā, keramikā un plastmasā.

ENF002-1

Barošana

Šo instrumentu jāpieslēdz tikai datu plāksnītē uzrādītā sprieguma barošanas avotam; to iespējams darbināt tikai ar vienfāzes maiņstrāvas barošanu. Tiem ir divkāršā izolācija saskaņā ar Eiropas standartu, tāpēc tos var izmantot bez zemējuma.

Modelim HP1640,HP1641,HP1641F

ENG102-3

ENG101-12

Troksnis

Tipiskais A-svērtais troksņa līmenis ir noteikts saskaņā ar EN60745:

Skaļas spiediena līmeni (L_{pA}) : 92 dB(A)Skaļas jaudas līmenis (L_{WA}) : 103 dB(A)

Nenoteiktība (K) : 3 dB(A)

Lietojiet ausu aizsargus

ENG203-2

Vibrācija

Vibrācijas kopējā vērtība (trīs asu vektora summa) noteikta saskaņā ar EN60745:

Darba režīms: triecienurbšana betonā

Vibrācijas emisija ($a_{h,D}$) : 19 m/s²Nenoteiktību (K) : 2,0 m/s²

ENG301-1

Darba režīms: urbšana metālā

Vibrācijas izmeši ($a_{h,D}$) : 2,5 m/s²Nenoteiktību (K) : 1,5 m/s²

- Pazīnotā vibrācijas emisijas vērtība noteikta atbilstoši standarta pārbaudes metodei un to var izmantot, lai saīdzinātu vienu darbarīku ar citu.
- Pazīnoto vibrācijas emisijas vērtību arī var izmantot iedarbības sākotnējā novērtējumā.

△BRĪDINĀJUMS:

- Reāli lietojot mehanizēto darbarīku, vibrācijas emisija var atšķirties no paziņotās emisijas vērtības atkarībā no darbarīka izmantošanas veida.
- Lai aizsargātu lietotāju, nosakiet drošības pasākumus, kas pamatoti ar iedarbību reālos darba apstākļos (ņemot vērā visus ekspluatācijas cikla posmus, piemēram, laiku, kamēr darbarīks ir izslēgts un kad darbojas tukšgaitā, kā arī palaides laiku).

ENH101-12

EK Atbilstības deklarācija

Mēs, uzņēmums „Makita Corporation”, kā atbildīgs ražotājs paziņojam, ka sekojošais/-ie „Makita” darbarīks/-i:

Darbarīka nosaukums:
Triecienurbjmašīna

Modeļa nr./ Veids: HP1640,HP1641,HP1641F

ir sērijas ražojums un

atbilst sekojošām Eiropas Direktīvām:

98/37/EK līdz 2009. gada 28. decembrim un pēc tam 2006/42/EK no 2009. gada 29. decembra

Un tas ražots saskaņā ar sekojošiem standartiem vai standartdokumentiem:

EN60745

Tehnisko dokumentāciju uztur mūsu pilnvarots pārstāvis
Eiropā -

„Makita International Europe Ltd”,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, Anglija

2009. gada 30. Janvāris

000230

Tomoyasu Kato
Direktors
"Makita Corporation"
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPĀNA

GEA010-1

Vispārējie mehanizēto darbarīku drošības brīdinājumi

⚠ BRĪDINĀJUMS Izlasiet visus drošības
brīdinājumus un visus norādījumus. Brīdinājumu un
norādījumu neievērošanas gadījumā var rasties
elektriskās strāvas trieciens, ugunsgrēks un/vai
nopietnas traumas.

**Glabājet visus brīdinājumus un
norādījums, lai varētu tajos ieskatīties
turpmāk.**

GEB003-5

TRIECIENURBJMAŠĪNAS DROŠĪBAS BRĪDINĀJUMI

1. Veicot triecienurbšanu, lietojiet ausu aizsargs. Trokšņa iedarbība var izraisīt dzirdes zudumu.
2. Izmantojiet ar darbarīku piegādātos papildu rokturus. Kontroles zaudēšanas gadījumā var gūt ievainojumus.
3. Veicot darbu, turiet mehanizēto darbarīku aiz izolētajām satveršanas virsmām, ja griešanas instruments varētu saskarties ar apslēptu elektroinstalāciju vai ar savu vadu. Ja griešanas instruments saskarsies ar vadu, kurā ir strāva, visas darbarīka ārējās metāla virsmas vadīs strāvu un radīs elektriskās strāvas triecienu risku.
4. Nodrošiniet, lai jums vienmēr būtu labs atbalsts kājām.
Ja lietojat darbarīku augstumā, pārliecinieties, ka apakšā neviena nav.
5. Stingri turiet darbarīku ar abām rokām.
6. Turiet rokas tālu no rotējošām daļām.
7. Neatstājiet ieslēgtu darbarīku. Darbiniet darbarīku vienīgi tad, ja turat to rokās.
8. Neskriet uzgāl vai apstrādāto detaļu tūlīt pēc darba veikšanas; tie var būt ļoti karsti un var apdedzināt ādu.

9. Daži materiāli satur kīmiskas vielas, kuras var būt toksiskas. Izvairieties no putekļu ieelpošanas un to nokļūšanas uz ādas. Ievērojiet materiāla piegādātāja drošības datus.

SAGLABĀJIET ŠOS NORĀDĪJUMUS.

⚠ BRĪDINĀJUMS:

NEZAUDĒJIET modrību darbarīka lietošanas laikā (tas var gadīties pēc darbarīka daudzkārtējas izmēģināšanas), rūpīgi ievērojiet urbšanas drošības noteikumus šim izstrādājumam. NEPAREIZAS LIETOŠANAS vai šīs rokasgrāmatas drošības noteikumu neievērošanas gadījumā var gūt smagas traumas.

FUNKCIJU APRAKSTS

⚠ UZMANĪBU:

- Pirms regulējat vai pārbaudāt instrumenta darbību, vienmēr pārliecinieties, vai instruments ir izslēgts un atvienots no barošanas.

Slēža darbība

Att.1

⚠ UZMANĪBU:

- Pirms instrumenta pieslēgšanas vienmēr pārbaudiet, vai slēža mēlīte darbojas pareizi un atgriežas izslēgtā stāvoklī, kad tiek atlaida.
- Slēdzi var ieslēgt "ON" (ieslēgts) stāvoklī, lai atvieglotu operatora darbu ilgstoša darba laikā. Esiet uzmanīgi, ieslēdzot darbarīku "ON" (ieslēgts) stāvoklī, un turpiniet cieši turēt darbarīku.

Lai iedarbinātu darbarīku, vienkārši pavelciet slēža mēlīti. Darbarīka ātrums palielinās palielinoties spiedienam uz slēža mēlīti. Lai apturētu darbarīku, atlaidiet slēža mēlīti.

Lai darbarīks darbotos nepārtraukti, pavelciet slēža mēlīti un iespiediet bloķēšanas pogu.

Lai apturētu darbarīku, kad slēdzis ir bloķēts, pivelciet slēža mēlīti līdz galam, tad atlaidiet to.

Lampu ieslēgšana

Modelim HP1640F, HP1641F

Att.2

⚠ UZMANĪBU:

- Neskaitiet gaismā, neļaujiet tās avotam iespīdēt acīs.

Lai ieslēgtu lampu, pavelciet mēlīti. Atlaidiet mēlīti, lai izslēgtu.

PIEZĪME:

- Ar sausu lupatiņu noslaukiet netīrumus no lampas lēcas. Izvairieties saskrāpēt lampas lēcu, jo tādējādi tiek samazināts apgaismojums.

- Lai notīrītu lampas lēcu, nekad nelietojiet benzīnu vai šķīdinātāju, jo pretējā gadījumā tā būs sabojāta.

Griešanās virziena pārslēdzēja darbība

Att.3

Šīs darbarīks ir aprīkots ar pārslēdzēju, kas ļauj mainīt griešanās virzienu. Uzstādīet griešanās virziena pārslēdzēju stāvoklī (A puse) rotācijai pulksteņrādītāja virzienā vai stāvoklī (B puse) rotācijai pretēji pulksteņrādītāja virzienam.

⚠️UZMANĪBU:

- Pirms sākat strādāt vienmēr pārbaudiet griešanās virzienu.
- Izmantojiet griešanās virziena pārslēdzēju tikai pēc darbarīka pilnas apstāšanas. Griešanās virziena maiņa pirms darbarīka pilnas apstāšanas var to sabojāt.
- Ja slēdža mēlīti nevar nospiest, pārbaudiet, vai griešanas virziena pārslēdzējs ir pilnībā uzstādīts stāvoklī (A puse) vai stāvoklī (B puse).

Darba režīma izvēle

Att.4

Šīs darbarīks ir aprīkots ar darba režīma maiņas sviru. Triecienurbšanai pārbīdīt darba režīma maiņas sviru pa labi (⌚ simbols). Parastai urbšanai pārbīdīt darba režīma maiņas sviru pa kreisi (⌚ simbols).

⚠️UZMANĪBU:

- Vienmēr darba režīma maiņas sviru virziet vēlamajā stāvoklī līdz galam. Ja darbarīks tiks darbināts, svirai atrodoties starp režīma simboliem, tas var sabojāties.

MONTĀŽA

⚠️UZMANĪBU:

- Vienmēr pārliecinieties, vai instruments ir izslēgts un atvienots no barošanas, pirms veicat jebkādas darbības ar instrumentu.

Sānu roktura uzstādīšana (papildus rokturis)

Att.5

Vienmēr izmantojiet sānu rokturi, lai garantētu darba drošību. Uzstādīet sānu rokturi pie darbarīka korpusa.

Pēc tam pieskrūvējiet rokturi, griezot to pulksteņrādītāja virzienā līdz vēlamajam stāvoklim. To var pagriezt par 360°, tātad to iespējams nostiprināt jebkurā stāvoklī.

PIEŽĪME:

- Ja ir uzstādīts dzīlummērs, sānu rokturi nevar pagriezt par 360°.

Urbja uzgaļa uzstādīšana un noņemšana

Modelim HP1640, HP1640F

Att.6

Lai uzstādītu uzgali, ievietojiet to spīlpatronā, cik vien tālu tas iejet. Pievelciet spīlpatronu ar roku. Ievietojiet spīlpatronas atslēgu katrā no trim atverēm un pievelciet pulksteņrādītāja virzienā. Pārbaudiet, vai visas trīs spīlpatronas atveres ir pievilkas vienmērīgi.

Lai izņemtu uzgali, pagrieziet spīlpatronas atslēgu pretēji pulksteņrādītāja virzienam tikai vienā atverē, tad atbrīvojiet spīlpatronu ar roku.

Pēc spīlpatronas atslēgas izmantošanas pārliecinieties, ka tā atgriezta savā sākothējā novietojumā.

Modelim HP1641, HP1641F

Att.7

Turiet gredzenu un pagrieziet uzmatu pretēji pulksteņrādītāja virzienam, lai atvērtu spīlpatronas spīles. Ievietojiet uzgali spīlpatronā, cik vien tālu tas iejet. stingri turiet gredzenu un pagrieziet uzmatu pulksteņrādītāja virzienā, lai pievilktu spīlpatronu.

Lai izņemtu uzgali, turiet gredzenu un grieziet uzmatu pretēji pulksteņrādītāja virzienam.

Dzīlummērs

Att.8

Dzīlummērs ir noderīgs vienāda dzījuma caurumu urbšanā. Atslābiniet sānu rokturi un ievietojiet dzīlummēru sānu roktura atverē. Noregulejiet dzīlummēru uz vēlamo dzījumu un pievelciet sānu rokturi.

PIEŽĪME:

- Dzīlummēru nevar izmantot tādā stāvoklī, kad dzīlummērs piess darbarīka korpusam.

EKSPLUATĀCIJA

Triecienurbšana

Att.9

⚠️UZMANĪBU:

- Cauruma izlaušanas brīdī, kā arī kad caurums aizsprostojas ar skaidām un materiāla daļījām vai stiegtrotais triecienstienis iesprūst betonā, uz darbarīku un uzgali iedarbojas ārkārtīgs vērpes spēks. Darba laikā vienmēr izmantojiet sānu rokturi (paļigrokturi) un stingri turiet darbarīku aiz abiem sānu rokturiem un slēdža roktura. Ja šādi nerīkošiesies, varat zaudēt darbarīka kontroli un, iespējams, gūsiet nopietnus ievainojumus.

Urbjot betonā, granītā, flīzēs, utt., pārvietojiet darba režīma maiņas sviru ⌚ simbola stāvoklī, lai izmantotu "triestienurbšanas" darbību.

Pārliecinieties, ka jūs izmantojat ar volframa karbīdu stiegtrobu uzgali.

Novietojiet uzgali caurumam paredzētājā vietā, tad nospiедiet slēdža mēlīti. Nelietojiet darbarīku ar spēku. Vislabākais rezultāts tiek sasniegts ar vieglu spiedienu. Stingri turiet darbarīku un neļaujiet tam izslīdēt no

cauruma.

Nepakļaujiet to lielākajam spiedienam, kad caurums aizsprostojas ar šķembām vai materiāla daļiņām. Gluži otrādi, darbiniet darbaīku tukšgaitā, tad daļēji izvelciet uzgali no cauruma. Pēc šīs operācijas vairākkārtējas veikšanas caurums tiks iztīrīts un varēs atsākt normālu urbšanu.

Caurpūtes bumbiere (fakultatīvs piederums)

Att.10

Pēc cauruma izurbšanas izmantojet caurpūtes bumbieri, lai iztīrītu putekļus no cauruma.

Urbšana

Urbjot kokā, metālā vai plastmasā, pārvietojet darba režīma maiņas svīru ī simbola stāvoklī, lai izmantotu "parastas urbšanas" darbību.

Urbšana kokā

Urbjot kokā, vislabākie rezultāti iegūstami ar kokurbja uzgajiem, kuri aprīkoti ar vadskrūvi. Vadskrūve atvieglo urbšanu, virzot urbja uzgali apstrādes detaļā.

Urbšana metālā

Lai novērstu urbja gala slīdēšanu, urbšanu uzsākot, vispirms ar punktsīsa un āmura palīdzību veiciet ierobījumu vietā, kur jāveic urbums. Novietojet urbja uzgali ierobījumā un sāciet urbt.

Urbjot metālā, izmantojet griešanas smērielas. Izņēmums ir dzelzs un misiņš, kuri jāurbj bez smērielas.

⚠️UZMANĪBU:

- Pārmērīgs spiediens uz darbaīku urbšanas ātrumu nepalielinās. Būtībā, pārmērīgs spiediens tikai bojās urbja uzgali, samazinās darbaīka jaudu un saīsinās tā kalpošanas laiku.
- Cauruma izlaušanas brīdī uz darbaīku un uzgali iedarbojas ārkārtīgs spēks. Stingri turiet darbaīku un īpaši uzmanieties brīdī, kad urbja uzgalis sāk virzīties cauri apstrādājamai daļai.
- Iestrēgušu urbi var atbrīvot, vienkārši uzstādot griešanās virziena pārslēdzēju pretējā rotācijas virzienā, lai tas virzītos atpakaļ uz āru. Taču esiet uzmanīgi, jo, ja ieīrci neturēsiet stingri, tā var strauji virzīties atpakaļ.
- Nelielas apstrādājamas detaļas vienmēr ievietojet skrūvspīlēs vai citā stiprinājuma ieīrcē.

APKOPE

⚠️UZMANĪBU:

- Pirms veicat pārbaudi vai apkopi vienmēr pārliecinieties, vai instruments ir izslēgts un atvienots no barošanas.

Lai uzturētu izstrādājuma DROŠĪBU, remonts, oglekļa suku pārbaude un maiņa, jebkāda cita apkope vai regulēšana jāveic Makita pilnvarotiem apkopes centriem, vienmēr izmantojot Makita rezerves daļas.

PIEDERUMI

⚠️UZMANĪBU:

- Šādi piederumi un rīki tiek ieteikti lietotānai ar šajā pamācībā aprakstīto Makita instrumentu. Jebkādu citu piederumu un rīku izmantošana var radīt traumu briesmas. Piederumu vai rīku izmantojiet tikai tā paredzētajam mērķim.

Ja jums vajadzīga palīdzība vai precīzāka informācija par šiem piederumiem, vērsieties savā tuvākajā Makita apkopes centrā.

- Ar volframa karbīdu stiegirots triecienuzgalis
- Gredzenzājis
- Caurpūtes bumbiere
- Aizsargbrilles
- Urbja spīlpatrona bez atslēgas 13
- Spīlpatronas atslēga
- Roktura montējums
- Dzīlummērs
- Plastmasas pārnēsāšanas soma

1-1. Jungiklio spraktukas	5-1. Šoninė rankena
1-2. Fiksuojamasis mygtukas	6-1. Kumštelinio griebtuvo raktas
2-1. Lempa	7-1. įvorė
3-1. Atbulinės eigos jungiklis	7-2. Žiedas
4-1. Veikimo režimo keitimo svirtelė	8-1. Gylio ribotuvas

8-2. Šoninė rankena
8-3. Rankenos pagrindas
10-1. Išpūtimo kriaušė

SPECIFIKACIJOS

Modelis		HP1640/HP1640F/HP1641/HP1641F
Paskirtis	Betonas	16 mm
	Plienas	13 mm
	Medis	30 mm
Greitis be apkrovos (min^{-1})		0 - 2 800
Smūgiai per minutę		0 - 44 800
Bendras ilgis		303 mm
Neto svoris		2,0 kg
Saugos klasė		II / II

- Atliekame nepertraukiamaus tyrimus ir nuolatos tobuliname savo gaminius, todėl čia pateikiamos specifikacijos gali būti keičiamos be išpėjimo.
- Įvairiose šalyse specifikacijos gali skirtis.
- Svoris pagal Europos elektrinių įrankių asociacijos nustatytą metodiką „EPTA -Procedure 01/2003“

Naudojimo paskirtis

Šis įrankis yra skirtas smūginiam plytų, betono ir akmens gręžimui, nesmūginiam medienos, metalo, keramikos ir plastmasės gręžimui.

ENE039-1

ENG301-1

Darbo režimas: metalo gręžimas
Vibracijos emisija ($a_{h,\text{ID}}$): 2,5 m/s²
Paklaida (K): 1,5 m/s²

Elektros energijos tiekimas

Įrenginiui turi būti tiekiama tokios įtampos elektros energija, kaip nurodyta duomenų lentelėje; įrenginys veikia tik su vienfaze kintamaja srove. Visi įrenginiai turi dvigubą izoliaciją, kaip reikalauja Europos standartas, todėl juos galima jungti į elektros lizdą neįžemintus.

ENF002-1

ENG901-1

- Paskelbtasis vibracijos emisijos dydis nustatytas pagal standartinį testavimo metodą ir jų galima naudoti vienam įrankiui palyginti su kitu.
- Paskelbtasis vibracijos emisijos dydis taip pat gali būti naudojamas preliminariai įvertinti vibracijos poveikį.

Modeliu HP1640,HP1641,HP1641F

ENG102-3

ENH101-12

Triukšmas

Tipiškas A svertinis triukšmo lygis nustatytas pagal EN60745:

Garso slėgio lygis (L_{pA}) : 92 dB (A)

Garso galios lygis (L_{WA}) : 103 dB(A)

Paklaida (K): 3 dB(A)

Naudokite ausų apsaugą

ENG203-2

Vibracija

Vibracijos bendroji vertė (trijų ašių vektorių suma) nustatyta pagal EN60745 standartą:

Darbo režimas: kalamasis betono gręžimas

Skleidžiama vibracija ($a_{h,\text{ID}}$): 19 m/s²

Paklaida (K): 2,0 m/s²

Mechanizmo paskirtis:

Smūginis gręžtuvas

⚠️ISPĖJIMAS:

- Faktiškai naudojant elektrinį įrankį, keliamos vibracijos dydis gali skirtis nuo paskelbtojo dydžio, priklausomai nuo būdu, kuriais yra naudojamas šis įrankis.
- Siekiant apsaugoti operatorių, būtinai įvertinkite saugos priemones, remdamiesi vibracijos poveikio įvertinimu esant faktinėms naudojimo sąlygomis (atsižvelgdami į visas darbo ciklo dalis, pavyzdžiui, ne tik kiek laiko įrankis veikia, bet ir kiek kartų jis yra išjungiamas bei kai jis veikia be apkrovų).

ES atitikties deklaracija

Mes, „Makita Corporation“ bendrovė, būdamis atsakingas gamintojas, pareiškiame, kad šis „Makita“ mechanizmas(-ai):

Mechanizmo paskirtis:

Smūginis gręžtuvas

Modelio Nr./ tipas: HP1640,HP1641,HP1641F

priklauso serijinei gamybai ir

atitinka šias Europos direktyvas:

98/37/EB iki 2009 m. gruodžio 28 d., tuomet
2006/42/EB nuo 2009 m. gruodžio 29 d.

ir yra pagamintas pagal šiuos standartus arba normatyvinius dokumentus:

EN60745

Techninę dokumentaciją saugo mūsų įgaliotasis atstovas Europoje, kuris yra:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, England (Anglija)

2009 m. sausio 30 d.

000230

Tomoyasu Kato

Direktorius

Makita Corporation

3-11-8, Sumiyoshi-cho,

Anjo, Aichi, JAPAN (JAPONIJA)

GEA010-1

Bendrieji perspėjimai darbui su elektriniais įrankiais

⚠ ISPĖJIMAS Perskaitykite visus saugos įspėjimus ir instrukcijas. Nesilaikydami žemiau pateiktų įspėjimų ir instrukcijų galite patirti elektros smūgį, gaisrą ir/arba sunkų sužeidimą.

Išsaugokite visus įspėjimus ir instrukcijas, kad galėtumėte jas peržiūrėti ateityje.

GEB003-5

SAUGOS ISPĖJIMAI DĖL SMŪGINIO GRAŽTO NAUDOJIMO

- Atlikdami smūginio grežimo darbus, dėvėkite ausų apsaugas. Triukšmo poveikis gali sukelti klausos praradimą.
- Naudokite su įrankiu pridėtą išorinę rankeną (rankenas). Nesuvalde įrankio galite susižeisti.
- Atlikdami darbus, kuriu metu pjovimo antgalis galėtų užkludyti nematomą laidą arba savo paties laidą, laikykite elektrinius įrankius už izoliuotų paviršių. Pjovimo antgaliai prisilietus prie „gyvo“ laido, neizoliuotos metalinės elektrinio įrankio dalys gali sukelti elektros smūgį ir nutrenkti operatorių.
- Visuomet stovėkite tvirtai. Išsitinkinkite, kad po jumis nieko nėra, jei dirbate aukštai.
- Laikykite įrankį tvirtai abiem rankomis.
- Laikykite rankas toliau nuo sukanančių dalių.
- Nepalikite veikiančio įrankio. Naudokite įrankį tik laikydami rankomis.

8. Nelieskite gražto arba ruošinio iškart po naudojimo; jie gali būti itin karšti ir nudeginti oda.

9. Kai kuriose medžiagose esama cheminių medžiagų, kurios gali būti nuodingos. Saugokite, kad neįkvėptumėte dulkių ir nesiliešumėte oda. Laikykėtes medžiagų tiekėjo saugos duomenimis.

SAUGOKITE ŠIAS INSTRUKCIJAS.

⚠ ISPĖJIMAS:

NELEISKITE, kad patogumas ir gaminio pažinimas (igyamas pakartotinai naudojant) susilpnintų griežtą saugos taisylių, taikytinų šiam gaminui, laikymąsi. Dėl NETINKAMO NAUDOJIMO arba saugos taisylių nesilaikymo, kurios pateiktos šioje instrukcijoje galima rimtai susižeisti.

VEIKIMO APRAŠYMAS

⚠ DĖMESIO:

- Prieš reguliuodami įrenginį arba tikrindami jo veikimą visada patikrinkite, ar įrenginys išjungtas, o laido kištukas - ištrauktas iš elektros lizdo.

Jungiklio veikimas

Pav.1

⚠ DĒMESIO:

- Prieš jungdamai įrenginį visada patikrinkite, ar jungiklis gerai išjungia, o atleistas grįžta į padėtį OFF (išjungta).
- Kai įrankis naudojamas ilgą laiko tarpa, operatorius patogumui jungiklį galima užfiksuoti „ON“ (i Jungta) padėtyje. Būkite atsargūs, užfiksuodami įrankį „ON“ padėtyje ir tvirtai laikykite įrankio rankeną.

Norėdami pradeti dirbti įrankiu tiesiog paspauskite jungiklį. Įrankio greitis didėja didinant spaudimą į jungiklį. Įrenginys išjungiamas atleidus jungiklio svirtį.

Kad įrenginys neišsijungtu, reikia patraukti jungiklio spragtuką ir paspausti fiksuojamajį mygtuką.

Jeigu norite, kad įrenginio jungiklis nebūtų užfiksotas, paspauskite jungiklį iki galo ir atleiskite.

Lempų įjungimas

Tik modeliams HP1640F, HP1641F

Pav.2

⚠ DĒMESIO:

- Nežiūrėkite tiesiai į šviesą arba šviesos šaltinį. Jeigu norite įjungti lempą, paspauskite spragtuką. Ji išjungiamama atleidus spragtuką.

PASTABA:

- Nešvarumas nuo lempos lešio valykite sausu audiniu. Stenkitės nesubraižyti lempos lešio, kad

nepablogėtū apšvietimas.

- Lempos įešiamos valytis niekada nenaudokite benzino arba skiediklio, nes kitaip sugadinsite juos.

Atbulinės eigos jungimas

Pav.3

Šis įrankis turi atbulinės eigos jungiklį sukimosi krypciai keisti. Pastumkite atbulinės eigos svirtį į padėtį ▲ (A pusė), kad suktysi pagal laikrodžio rodyklę (pirmyn), arba padėtį ▽ (B pusė), kad suktysi prieš laikrodžio rodyklę (atbulinė eiga).

⚠ DĖMESIO:

- Prieš naudodamis visuomet patikrinkite sukimosi kryptį.
- Atbulinės eigos jungiklį naudokite tik įrankiui visiskai sustojus. Jei keisite sukimosi kryptį prieš įrankiui sustojant, galite pažeisti įrankį.
- Jeigu gauduko nuspausti negalėti, patikrinkite, ar atbulinės eigos jungiklis iki galo nustatytas padėtyje ▲ (A pusė) arba ▽ (B pusė).

Veikimo režimo pasirinkimas

Pav.4

Šis įrankis turi veikimo režimo keitimo svirtelę. Jeigu norite naudoti kaip smūginį gręžtuvą, pastumkite veikimo režimo keitimo svirtį į dešinę (→ simbolis). Jeigu norite tik gręžti, pastumkite veikimo režimo keitimo svirtelę į kairę (← - grąžto simbolio).

⚠ DĒMESIO:

- Visuomet stumkite veikimo režimo keitimo svirtelę iki galo į norimą režimo padėtį. Jei įrankį valdote svirtele, nustatytu per vidurį tarp režimų simbolių, galite sugadinti įrankį.

SURINKIMAS

⚠ DĒMESIO:

- Prieš taisydami įrenginį visada patikrinkite, ar jis išjungtas, o laido kištukas - ištrauktas iš elektros lizdo.

Šoninės rankenos (išorinės rankenos)

montavimas

Pav.5

Visuomet naudokite šoninę rankeną, kad užtikrintumėte, kad naudotis yra saugu. Sumontuokite šninę rankeną ant įrankio veleno.

Po to, nustatę į norimą padėtį, užveržkite rankeną, sukdami pagal laikrodžio rodyklę. Ją galima pasukti 360° ir išvirtinti bet kokiuoje padėtyje.

PASTABA:

- Sumontavus gylio matuoklį, šoninę rankeną galima pasukti 360°.

Gražtų dėjimas ir išėmimas

Tik modeliams HP1640, HP1640F

Pav.6

Jei norite ijdėti gražtą, dėkite ji į kumštelinį griebtuvą tiek giliai, kiek lenda. Ranka priveržkite kumštelinį griebtuvą. Ikiškite kumštelinio griebtuvo raktą į kiekvieną iš trijų skylių ir priveržkite pagal laikrodžio rodyklę. Būtinai vienodai priveržkite visas tris kumštelinio griebtuvo skyles. Jei norite išimti gražtą, pasukite kumštelinio griebtuvą raktą prieš laikrodžio rodyklę tik vienoje skylyje, tada ranka atlaisvinkite kumštelinį griebtuvą.

Pasinaudojė kumštelinio griebtuvu raktu, būtinai grąžinkite į pradinę padėtį.

Tik modeliams HP1641, HP1641F

Pav.7

Laikykite žiedą ir pasukite įvorię prieš laikrodžio rodyklę, kad atidarytumėte griebtuvu žiotis. Ijdėkite gražtą į kumštelinį griebtuvą tiek giliai, kiek lenda. Twirtai laikykite žiedą ir pasukite įvorię pagal laikrodžio rodyklę, kad priveržtumėte kumštelinį griebtuvą.

Jei norite išimti gražtą, laikykite žiedą ir pasukite įvorię prieš laikrodžio rodyklę.

Gylio ribotuvas

Pav.8

Gylio ribotuvas yra patogus, kai reikia gręžti vienodo gylio skyles. Atlaisvinkite šoninę rankeną ir ijdėkite gylio ribotuvą į skylyę šoninėje rankenoje. Suregiliuokite gylio ribotuvą norimam gyliui ir priveržkite šoninę rankeną.

PASTABA:

- Gylio ribotuvu negalima naudoti padėtyje, kurioje jis atsitrenkia į įrankio korpusą.

NAUDOJIMAS

Kalamasis gręžimas

Pav.9

⚠ DĒMESIO:

- Įrankį ir grąžtą veikia didelė ir staigi sukamoji jėga, kai gręžiamą skyly į ji prisipildo nuolaužų ir dalelių, arba kai atsitrenkia į gelžbetonyje esančius sutvirtinimo strypus. Darbo metu visadas twirtai laikykite įrankį už šoninės (papildoma rankena) ir pagrindinės rankenos. Kitaip galite prarasti įrankio valdymą ir susižeisti.

Kai gręžiate betoną, granitą, čerpę ir t.t., norėdami naudoti "smūginio gręžtuvu" režimą, stumkite veikimo režimo keitimo svirtį į → simbolio padėtį.

Naudokite grąžtą su volframuo karbido galu.

Pridėkite grąžtą norimoje vietoje skylei gręžti, tada paspauskite gaiduką. Nenaudokite jėgos su įrankiu. Nestiprus spaudimas duoda geriausius rezultatus. Laikykite įrankį šioje padėtyje ir saugokite, kad nenuslystų nuo skylių.

Nespauskite stipriau, kai skyly prisipildo nuolaužomis ir dalelėmis. Vietoje to truputį palaikykite įrankį tuščią eiga, tada dalinai ištraukite grąžtą iš skylių. Pakartojus tai

keletą kartų, skylė bus išvalyta ir bus galima toliau gręžti.

Išpūtimo kriausė (pasirenkamas priedas)

Pav.10

Išgręžus skylę naudokite išpūtimo kriausę dulkėms iš skylės išvalyti.

Gręžimas

Kai gręžiate medieną, metalą arba plastmasines medžiagas, norėdami naudoti tik "gręžtuvo" režimą, stumkite veikimo režimo keitimo svirtį į \oplus simbolio padėtį.

Medienos gręžimas

Kai gręžiate medieną, geriausi rezultatai gaunami su grąžtais, turinčiais vedantijų varžtą. Vedantysis varžtas palengvina gręžimą ištraukdamas grąžtą į ruošinį.

Metalo gręžimas

Kad grąžtas neslystu, kai pradedate gręžti skylę, įmuškite duobutę centro mušekliu ir plaktuku numatomoje gręžimo vietoje. Pridėkite grąžto galą į idubimą ir pradėkite gręžti.

Gręždami metalus naudokite pjovimo lubrikantą. Išimtis yra geležis ir žalvaris, kuriuos gręžti reikia sausai.

⚠ DĖMESIO:

- Per didelis įrankio spaudimas nepagreitins gręžimo. Iš tikrujų, šis spaudimas gali tik padėti pažeisti grąžto galą, pabloginti įrankio darbą ir sutrumpinti jo eksploatavimo trukmę.
- Įranki ir grąžtą veikia didelė sukamoji jėga, kai gręžiamą skylę. Laikykite įrankį tvirtai ir atsargiai žūrėkite, kada grąžtas pradės gręžti ruošinį.
- Istrigusį grąžtą galima ištraukti tiesiog nustatykite atbulinės eigos jungiklį į atbulinės eigos sukimąsi. Tačiau įrankis gali grubiai judėti atgal, jei tvirtai nelaikysite įrankio.
- Visuomet išvirtinkite mažus ruošinius spaustuve ar panašiame laikiklyje.

TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

⚠ DĖMESIO:

- Prieš apžiūrėdami ar taisydami įrenginių visada patirkinkite, ar jis išjungtas, o laido kištukas - ištrauktas iš elektros lizdo.

Kad gaminys būtų SAUGUS ir PATIKIMAS, jį taisytį, apžiūrėti, keisti anglinius šepetėlius, atliki techninės priežiūros darbus arba reguliuoti turi įgaliotasis kompanijos „Makita“ techninės priežiūros centras; reikia naudoti tiktais kompanijos „Makita“ pagamintas atsargines dalis.

PRIEDAI

⚠ DĖMESIO:

- Su šiame vadove aprašytu įrenginiu „Makita“ rekomenduojama naudoti tik nurodytus priedus ir papildomus įtaisus. Jeigu bus naudojami kitokie priedai ar papildomi įtaisai, gali būti sužaloti

žmonės. Priedus arba papildomus įtaisus naudokite tik pagal paskirtį.

Jeigu norite daugiau sužinoti apie tuos priedus, kreipkitės į artimiausią „Makita“ techninės priežiūros centrą.

- Kalamasis grąžtas su volframo karbido galvute
- Skylių pjūklas
- Išpūtimo kriausė
- Apsauginiai akiniai
- Berakčio grąžto kumštelinis griebtuvas 13
- Kumštelinio griebtuvo raktas
- Rankenos komplektas
- Gylio ribotuvas
- Plastikinis déklas

Üldvaate selgitus

1-1. Lülitili päästik	5-1. Külkäepide
1-2. Lukustusnupp	6-1. Padrunivõti
2-1. Lamp	7-1. Hülss
3-1. Suunamuutmislülitி	7-2. Röngas
4-1. Töörežiimi muutmise hoob	8-1. Sügavuse piiraja

8-2. Külkäepide
8-3. Käepideme alus
10-1. Väljapuhke kolb

TEHNILISED ANDMED

Mudel	HP1640/HP1640F/HP1641/HP1641F
Suutlikkus	Betoon
	Metall
	Puit
Ilma koormuseta kiirus (min^{-1})	0 - 2 800
Löökide arv minutis	0 - 44 800
Kogupikkus	303 mm
Netomass	2,0 kg
Kaitseklass	II /II

- Meie jätkuva teadus- ja arendustegusevuse programmi töötu võidakse siin antud tehnilisi andmeid muuta ilma ette teatamata.
- Tehnilised andmed võivad olla riigiti erinevad.
- Kaal vastavalt EPTA protseduurile 01/2003

ENE039-1

ENG901-1

Kasutuse sihtotstarve

See tööriist on mõeldud telliste, betooni ja kivi lõökpürumiseks, samuti puidu, metalli, keraamika ja plasti puurimiseks ilma lõökmehhanismi kasutamata.

ENF002-1

Toide

Tööriista võib ühendada ainult selle andmesildil näidatud pingele vastava pingega toiteallikaga ning seda saab kasutada ainult ühefaasilisel vahelduvvoolutoitel. Tööriist on vastavalt Euroopa standardile kahekordse isolatsiooniga ning seega võib seda kasutada ka ilma maandusjuhtmeta pistikupessa ühendatult.

Mudelite HP1640,HP1641,HP1641F

ENG102-3

ENG101-12

Müra

Tüüpiline A-korrigeeritud müratase vastavalt EN60745:

Müratase (L_p) : 92 dB(A)Helivõimsuse tase (L_{WA}) : 103 dB(A)

Määramatus (K): 3 dB(A)

Kasutage körvaklappe

ENG203-2

Vibratsioon

Vibratsiooni koguväärtus (kolmeteljelise vektori summa) on määratud vastavalt EN60745:

Töörežiim: betooni lõökpürimine

Vibratsiooni väljund ($a_{h,1D}$): 19 m/s²Määramatus (K): 2,0 m/s²

ENG301-1

Töörežiim: metalli puurimine

Vibratsiooni emissioon ($a_{h,D}$) : 2,5 m/s²Määramatus (K): 1,5 m/s²

- Deklareeritud vibratsiooniemissiooni väärustus on mõõdetud kooskõlas standardse testimismeetodiga ning seda võib kasutada ühe seadme võrdlemiseks teisega.
- Deklareeritud vibratsiooniemissiooni väärustus võib kasutada ka mürataseme esmaseseks hindamiseks.

⚠HOIATUS:

- Vibratsioonitase võib elektritööriista tegelikkuses kasutamise ajal erineda deklareeritud väärustusest sõltuvalt tööriista kasutamise viisidest.
- Rakendage kindlasti operaatori kaitsmiseks piisavaid ohutusabinõusid, mis pöhinevad hinnangulisel müratasemel tegelikus töösituatsioonis (võttes arvesse tööperioodi kõik osad nagu näiteks korrad, mil seade lülitatakse välja ja mil seade töötab tühikäigul, lisaks tööajale).

EÜ vastavusdeklaratsioon

Makita korporatsiooni vastutava tootjana kinnitame, et alljärgnev(ad) Makita masin(ad):

masina tähistus:

Lööktrell

mudel nr./tüüp: HP1640,HP1641,HP1641F

on seeriaoodang ja

vastavad alljärgnevatele Euroopa Parlamenti ja nõukogu direktiividele:

98/37/EÜ kuni 28.12.2009 ja 2006/42/EÜ alates 29.12.2009

ning on toodetud vastavalt alljärgnevatele standarditele või standardiseeritud dokumentidele:
EN60745

Tehnilist dokumentatsiooni hoitakse meie volitatud esindaja käes Euroopas, kelleks on:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, Inglismaa

30. jaanuar 2009.

000230

Tomoyasu Kato
direktor
Makita korporatsioon
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPAN

GEA010-1

Üldised elektritööriistade ohutushoiatused

⚠ HOIATUS Lugege läbi kõik ohutushoiatused ja juhised. Hoiatuste ja juhiste mittejärgmine võib pöhjustada elektrišokki, tulekahju ja/või tõsiseid vigastusi.

Hoidke alles kõik hoiatused ja juhised edaspidisteks viideteks.

GEB003-5

SURUÕHUPUURI OHUTUSNÕUDED

1. Kasutage kõrvaklappe, kui teostate lõökpurimist. Mõra võib pöhjustada kuulmise kaotust.
2. Kasutage lisakäepidet/pidemeid, kui need on tööriistadega kaasas. Kontrolli puudumine võib pöhjustada inimestele vigastusi.
3. Hoidke elektritööriisti isoleeritud haardepindadest, kui töötate kohas, kus lõiketera võib sattuda kokkupuutesse varjatud juhtmete ja seadme enda toitejuhtmega. Pingestatud juhtmega kokkupuutesse sattunud lõiketera võib pingestada elektritööriista metallosi, mille tagajärvel võib seadme kasutaja saada elektrilögi.
4. Veenduge alati, et omaksite kindlat toetuspinda. Kui töötate kõrguses, siis jälgige, et teist allpool ei viibiks inimesi.
5. Hoidke tööriista kindlalt mõlema käega.
6. Hoidke käed eemal pöörlevatest osadest.
7. Ärge jätke tööriista käima. Käivitage tööriist ainult siis, kui hoiate seda käes.
8. Ärge puutuge otsakut või töödeldavat detaili vahetult peale puurimist; need võivad olla

väga kuumad ja pöhjustada põletushaavu.

9. Mõned materjalid võivad sisaldada mürgiseid aineid. Rakendage meetmeid tolmu sissehingamise ja nahaga kokkupuute vältimiseks. Järgige materjali tarnija ohutusalast teavet.

HOIDKE JUHEND ALLES.

⚠ HOIATUS:

ÄRGE laske mugavusest või toote kasutamisharjumustel (mis on saadud korduva kasutuse jooksul) asendada vankumatut toote ohutuseeskirjade järgmist. VALE KASUTUS või käesoleva kasutusjuhendi ohutusnõuete eiramine võib pöhjustada tõsiseid vigastusi.

FUNKTSIONAALNE KIRJELDUS

⚠ HOIATUS:

- Kandke alati hoolet selle eest, et tööriist oleks enne reguleerimist ja kontrollimist välja lülitatud ja vooluvõrgust lahti ühendatud.

Lülitiki funktioneerimine

Joon.1

⚠ HOIATUS:

- Kontrollige alati enne tööriista vooluvõrku ühendamist, kas lülitil päästik funktioneerib nõuetekohaselt ja liigub lahtilaskmisel tagasi väljalülitatud asendisse.
- Pikemaajalisel kasutamisel saab lülitil operaatori mugavuse huvides lukustada sisselülitatud asendisse. Tööriista lukustamisel sisselülitatud asendisse olge ettevaatlik ja hoidke tööriista kindlas haardes.

Tööriista töölülitmiseks on vaja lihtsalt lülitil päästikut vajutada. Tööriista kiirus kasvab siis, kui suurendate surveit lülitil päästikule. Seiskamiseks vabastage lülitil päästik.

Pidevaks tööks tömmake lülitil päästikut ja vajutage seejärel lukustusnupp sisse.

Lukustatud tööriista seisikamiseks tömmake lülitil päästik lõpuni ning seejärel vabastage see.

Lampide süütamine

Mudelitele HP1640F, HP1641F

Joon.2

⚠ HOIATUS:

- Ärge vaadake otse valgusesse ega valgusallikat. Vajutage lambi süütamiseks päästikut. Vabastage päästik lambi kustutamiseks.

MÄRKUS:

- Kasutage lambiklaasilt mustuse ära pühkimiseks kuiva riidelappi. Olge seda tehes ettevaatlik, et lambiklaasi mitte krümustada, sest vastasel korral

võib valgustus väheneda.

- Ärge kasutage lambi läätse puhastamiseks kunagi bensiini või vedeldit, vastasel korral võite seda kahjustada.

Suunamuutmise lülitimisviis

Joon.3

Sellel tööriistal on suunamuutmislülit, millega saab muuta pöörlemise suunda. Tööriista päripäeva pöörlemiseks viige suunamuutmislülit hoob asendisse ▲ (A külg) või vastupäeva pöörlemiseks asendisse ▷ (B külg).

⚠ HOIATUS:

- Enne töö alustamist kontrollige alati pöörlemise suunda.
- Kasutage pöörlemissuuna lülitit alles pärast tööriista täielikku seisumist. Enne tööriista seisumist suuna muutmine võib tööriista kahjustada.
- Kui lülitil päästikut ei saa alla vajutada, kontrollige, kas suunamuutmislülit on seatud korralikult asendisse ▲ (A-külg) või ▷ (B-külg).

Töørežiimi valimine

Joon.4

Antud tööriistal on töørežiimi muutmise hoob. Pöörlemis- ja haamrifunktsiooni korraga kasutamiseks libistage töørežiimi muutmise hooba paremale (sümbol ↑). Ainult pöörlemiseks libistage töørežiimi muutmise hooba vasakule (sümbol ⇩).

⚠ HOIATUS:

- Libistage töørežiimi muutmise hoob alati soovitud töørežiimi asendisse. Tööriista kasutamine selliselt, et töørežiimi muutmise hoob paikneb kahe režiimi asendi sümboli vahel, võib tööriista kahjustada.

KOKKUPANEK

⚠ HOIATUS:

- Kandke alati enne tööriistal mingite tööde teostamist hoolt selle eest, et see oleks välja lülitatud ja vooluvõrgust lahti ühendatud.

Külgkäepideme (abipide) paigaldamine

Joon.5

Tööohutuse tagamiseks kasutage külgkäepidet alati. Paigaldage külgkäepide tööriista trumli külge.

Viige käepide soovitud asendisse ning pingutage käepidet seejärel päripäeva pöörates. Seda saab pöörata 360° ning fikseerida igas asendis.

MÄRKUS:

- Kui paigaldatud on sügavuse piiraja, ei saa külgkäepidet 360° pöörata.

Puuri paigaldamine või eemaldamine

Mudelitele HP1640 ja HP1640F

Joon.6

Asetage otsak padrunisse maksimaalsele sügavusele. Keerake padrun käega kinni. Asetage padrunivõti köigisse kolme auku ja pingutage päripäeva. Veenduge, et olete pingutanud kõiki kolme auku ühtlaselt.

Otsaku eemaldamiseks pöörake padrunivõtit vastupäeva ainult ühes augus ning siis keerake padrun käsitsi lahti.

Pärast padrunivõtmee kasutamist asetage see oma esialgsele kohale tagasi.

Mudelitele HP1641 ja HP1641F

Joon.7

Hoidke padrunirõngast käega kinni ja keerake pakkide avamiseks padruni keret vastupäeva. Paigaldage otsak padrunisse maksimaalsele sügavusele. Hoidke padrunirõngast kindlasti kinni ja pingutamiseks keerake padruni keret päripäeva.

Otsaku eemaldamiseks hoidke padrunirõngas paigal ja keerake padruni keret vastupäeva.

Sügavuse piiraja

Joon.8

Sügavuse piiraja on mugav abivahend ühesuguse sügavusega aukude puurimiseks. Lövestage külgkäepidet ja paigaldage sügavuse piiraja külgkäepidemes olevasse avasse. Reguleerige sügavuse piiraja soovitud sügavusele ja pingutage külgkäepidet.

MÄRKUS:

- Sügavuse piirajat ei tohi kasutada asendis, kus sügavuse piiraja puutub vastu tööriista korput.

TÖÖRIISTA KASUTAMINE

Löökpuurimise režiim

Joon.9

⚠ HOIATUS:

- Materjalil läbistamisel rakendub tööriistale/otsakule väga suur ja järsk väändejõud, kui auk ummistub laastude ja osakesteega või tabatakse betooni peidetud armatuurrauda. Kasutage alati külgkäepidet (abikäepide) ning hoidke tööriista töö ajal kindlasti nii külgkäepidemest kui lülitiga käepidemest. Vastasel korral võib tagajärjeks olla kontrolli kaotamine tööriista üle ja raske kehavigastus.

Betooni, graniidi, telliste vms puurimisel viige töorežiimi muutmise hoob sümboliga ↑ tähistatud asendisse, et kasutada korraga pöörlemis- ja haamrifunktsiooni.

Kasutage kindlasti volframkarbiidi kastetud otsakuid.

Asetage otsak augu jaoks sobivale kohale ning siis tõmmake lülitil päästikut. Ärge tööriista jõuga tagant sundige. Parimad tulemused saavutatakse kerge survega. Hoidke tööriist õiges asendis ning vältige selle august väljalibisemist.

Ärge rakendage lisajöudu siis, kui auk on ummistonud laastude või osakestega. Selle asemel laske tööriistal käia tühikäigul, siis eemaldage puur osaliselt august. Korrateks seda tegevust mitu korda, saab auk puhtaks ja võite jätkata tavapärase puurimisega.

Väljapuhke kolb (lisatarvik)

Joon.10

Kui auk on valmis puuritud kasutage väljapuhke kolbi, et auku tolmust puhastada.

Puurimisrežiim

Puit-, metall- või plastikmaterjali puurimisel viige töörežiimi muutmise hoob sümboliga ☷ tähistatud asendisse, et kasutada ainult pöörlemisfunktsiooni.

Puidu puurimine

Puidu puurimise hõlbustamiseks kasutage juhtkruviga puure. Juhtkruvi lihtsustab puurimist, tõmmates otsaku piinna sisse.

Metalli puurimine

Puuri libisemise vältimiseks puurimise alustamise hetkel, tehke puuritavasse kohta kärni ja haamriga märge. Asetage puuri tipp märgi kohale ja alustage puurimist.

Metallide puurimisel kasutage lõikuri määrdedeöli. Erandiks on raud ja messing, mida tuleks puurida kuivalt.

⚠HOIATUS:

- Liiga suur surve seadmele ei kiirenda puurimist. Liigne surve hoopis kahjustab puuri tippu, vähendab seadme efektiivsust ja lühendab seadme tööiga.
- Materjali läbistamisel rakendub tööriistale/puurile väga suur jõud. Hoidke tööriista kindlast ning olge tähelepanelik, kui otsak hakkab puuritavast materjalist läbi tungima.
- Kinnikiilunud puuri saab lihtsalt vabastada, kui muudate puuri pöörlemisruumi vastupidiseks. Kui tööriista ei hoita kindlast, võib see ootamatult tagasi viskuda.
- Väiksed töödeldavad detailid kinnitage alati kas kruustangide või sarnaste abivahenditega.

HOOLDUS

⚠HOIATUS:

- Kandke alati enne kontroll- või hooldustoimingute teostamist hoolt selle eest, et tööriist oleks välja lülitatud ja voovlõrgust lahti ühendatud.

Toote OHUTUSE ja TÖÖKINDLUSE säilitamiseks tuleb vajalikud remontööd, süsiharja kontrollimine ja väljavahetamine ning muud hooldus- ja reguleerimistööd lasta teha Makita volitatud teeninduskeskustes. Alati tuleb kasutada Makita varuosi.

TARVIKUD

⚠HOIATUS:

- Neid tarvikuid ja lisaseadiseid on soovitatav kasutada koos Makita tööriistaga, mille kasutamist selles kasutusjuhendis kirjeldatakse. Muude tarvikute ja lisaseadiste kasutamisega kaasneb vigastada saamise oht. Kasutage tarvikuid ja lisaseadiseid ainult otstarvetel, milleks need on ette nähtud.

Saate vajadusel kohalikust Makita teeninduskeskusest lisateavet nende tarvikute kohta.

- Volframkarbiidi otsaga lõökpuur
- Augusaag
- Väljapuhke kolb
- Kaitseprillid
- Võtmata puuripadrund nr 13
- Padrunivõti
- Käepideme moodul
- Sügavuse piiraja
- Plastist kandekohver

Объяснения общего плана

1-1. Курковый выключатель	5-1. Боковая ручка	8-2. Боковая ручка
1-2. Кнопка блокировки	6-1. Ключ зажимного патрона	8-3. Основа рукоятки
2-1. Лампа	7-1. Втулка	10-1. Груша для выдувки
3-1. Реверсивный переключатель	7-2. Кольцо	
4-1. Рычаг изменения режима работы	8-1. Глубиномер	

ТЕХНИЧЕСКИЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Модель	HP1640/HP1640F/HP1641/HP1641F	
Производительность	Бетон	16 мм
	Сталь	13 мм
	Дерево	30 мм
Число оборотов без нагрузки (мин ⁻¹)	0 - 2 800	
Ударов в минуту	0 - 44 800	
Общая длина	303 мм	
Вес нетто	2,0 кг	
Класс безопасности	II	

- Благодаря нашей постоянно действующей программе исследований и разработок, указанные здесь технические характеристики могут быть изменены без предварительного уведомления.
- Технические характеристики могут различаться в зависимости от страны.
- Масса в соответствии с процедурой EPTA 01/2003

Назначение	ENE039-1	Режим работы: сверление с ударным действием в бетоне Распространение вибрации ($a_{h,D}$): 19 м/с ² Погрешность (K): 2,0 м/с ²
Данный инструмент предназначен для ударного сверления в кирпиче, бетоне и камне, а также для безударного сверления древесины, металла, керамики и пластика.	ENG301-1	
Источник питания	ENF002-1	Режим работы: сверление в металле Распространение вибрации ($a_{h,D}$): 2,5 м/с ² Погрешность (K): 1,5 м/с ²
Данный инструмент должен подключаться к источнику питания с напряжением, соответствующим напряжению, указанному на идентификационной пластинке, и может работать только от однофазного источника переменного тока. В соответствии с европейским стандартом данный инструмент имеет двойную изоляцию и поэтому может подключаться к розеткам без провода заземления.	ENG901-1	
Для модели HP1640,HP1641,HP1641F	ENG102-3	• Заявленное значение распространения вибрации измерено в соответствии со стандартной методикой испытаний и может быть использовано для сравнения инструментов. • Заявленное значение распространения вибрации можно также использовать для предварительных оценок воздействия.

Шум

Типичный уровень взвешенного звукового давления (A), измеренный в соответствии с EN60745:

Уровень звукового давления (L_{PA}) : 92 дБ (A)
Уровень звуковой мощности (L_{WA}) : 103 дБ (A)
Погрешность (K): 3 дБ(A)

Используйте средства защиты слуха

ENG203-2

Вибрация

Общий уровень вибрации (векторная сумма по трем координатам), определенный в соответствии с EN60745:

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ:

- Распространение вибрации во время фактического использования электроинструмента может отличаться от заявленного значения в зависимости способа применения инструмента.
- Обязательно определите меры безопасности для защиты оператора, основанные на оценке воздействия в реальных условиях использования (с учетом всех этапов рабочего цикла, таких как выключение инструмента, работа без нагрузки и включение).

Декларация о соответствии ЕС

Makita Corporation, являясь ответственным производителем, заявляет, что следующие устройства Makita:

Обозначение устройства:

Ударная дрель

Модель/Тип: HP1640,HP1641,HP1641F

являются серийными изделиями и

Соответствует следующим директивам ЕС:

98/37/EC до 28 декабря 2009 г. и 2006/42/EC с 29 декабря 2009 г.

И изготовлены в соответствии со следующими стандартами или нормативными документами:

EN60745

Техническая документация хранится у официального представителя в Европе:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, England

30 января 2009

000230

Tomoayasu Kato (Томояшу Като)
Директор
Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPAN

GEA010-1

Общие рекомендации по технике безопасности для электроинструментов

△ ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ Ознакомьтесь со всеми инструкциями и рекомендациями по технике безопасности. Невыполнение инструкций и рекомендаций может привести к поражению электротоком, пожару и/или тяжелым травмам.

Сохраните брошюру с инструкциями и рекомендациями для дальнейшего использования.

GEB003-5

МЕРЫ БЕЗОПАСНОСТИ ПРИ ИСПОЛЬЗОВАНИИ ПЕРФОРаторА

1. При использовании ударной дрели используйте средства защиты слуха. Воздействие шума может привести к потере слуха.
2. Используйте дополнительную ручку (если входит в комплект инструмента). Утрата контроля над инструментом может привести к

травме.

3. Если при выполнении работ существует риск контакта режущего инструмента со скрытой электропроводкой или собственным шнуром питания, держите электроинструмент за специально предназначенные изолированные поверхности. Контакт с проводом под напряжением приведет к тому, что металлические детали инструмента также будут под напряжением, что приведет к поражению оператора электрическим током.
4. **При выполнении работ всегда занимайте устойчивое положение.** При использовании инструмента на высоте убедитесь в отсутствии людей внизу.
5. Крепко держите инструмент обеими руками.
6. Руки должны находиться на расстоянии от вращающихся деталей.
7. Не оставляйте работающий инструмент без присмотра. Включайте инструмент только тогда, когда он находится в руках.
8. Сразу после окончания работ не прикасайтесь к бите или детали. Они могут быть очень горячими, что приведет к ожогам кожи.
9. Некоторые материалы могут содержать токсичные химические вещества. Примите соответствующие меры предосторожности, чтобы избежать вдыхания или контакта с кожей таких веществ. Соблюдайте требования, указанные в паспорте безопасности материала.

СОХРАНИТЕ ДАННЫЕ ИНСТРУКЦИИ.

△ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ:

НЕ ДОПУСКАЙТЕ, чтобы удобство или опыт эксплуатации данного устройства (полученный от многократного использования) доминировали над строгим соблюдением правил техники безопасности при обращении с этим устройством. **НЕПРАВИЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ** инструмента или несоблюдение правил техники безопасности, указанных в данном руководстве, может привести к тяжелой травме.

ОПИСАНИЕ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ

⚠ ПРЕДУПРЕЖДЕНИ:

- Перед проведением регулировки или проверки работы инструмента всегда проверяйте, что инструмент выключен, а шнур питания вынут из розетки.

Действие переключения

Рис.1

⚠ ПРЕДУПРЕЖДЕНИ:

- Перед включением инструмента в розетку, всегда проверяйте, что триггерный переключатель работает надлежащим образом и возвращается в положение "Выкл", если его отпустить.
- Переключатель можно заблокировать в положении "Вкл" для удобства оператора при продолжительном использовании. Будьте осторожны при блокировке инструмента в положении "Вкл" и продолжайте крепко удерживать инструмент.

Для включения инструмента, просто нажмите на триггерный переключатель. Скорость инструмента повышается путем увеличения давления на триггерный переключатель. Отпустите триггерный переключатель для остановки.

При продолжительной эксплуатации, нажмите на триггерный переключатель, затем нажмите кнопку блокировки.

Для останова инструмента из заблокированного положения, выжмите триггерный переключатель до конца, затем отпустите его.

Включение ламп

Для моделей HP1640F, HP1641F

Рис.2

⚠ ПРЕДУПРЕЖДЕНИ:

- Не смотрите непосредственно на свет или источник света.

Для включения лампы нажмите на триггерный переключатель. Отпустите переключатель для выключения лампы.

Примечание:

- Используйте сухую ткань для очистки грязи с линзы лампы. Следите за тем, чтобы не поцарапать линзу лампы, так как это может уменьшить освещение.
- Никогда не пользуйтесь бензином или растворителем для очистки линзы лампы, иначе она будет повреждена.

Действие реверсивного переключателя

Рис.3

Этот инструмент оборудован переключателем изменения направления вращения. Переместите

переключатель направления вращения в положение (сторона А) для вращения по часовой стрелке и в положение (сторона В) для вращения против часовой стрелки.

⚠ ПРЕДУПРЕЖДЕНИ:

- Перед работой всегда проверяйте направление вращения.
- Пользуйтесь реверсивным переключателем только после полной остановки инструмента. Изменение направления вращения до полной остановки инструмента может привести к его повреждению.
- Если курковый выключатель не может быть нажат, убедитесь, что переключатель направления вращения полностью установлен в положение (сторона А) или (сторона В).

Выбор режима действия

Рис.4

Данный инструмент оборудован рычагом изменения режима действия. Для вращения с ударным действием, переведите рычаг изменения режима действия вправо (symbol). Для обеспечения только вращения, переведите рычаг изменения режима действия влево (symbol).

⚠ ПРЕДУПРЕЖДЕНИ:

- Всегда переводите рычаг изменения режима действия до конца в желаемое положение. Если Вы будете работать с инструментом, а рычаг при этом будет находиться посередине между обозначениями режимов, это может привести к повреждению инструмента.

МОНТАЖ

⚠ ПРЕДУПРЕЖДЕНИ:

- Перед проведением каких-либо работ с инструментом всегда проверяйте, что инструмент выключен, а шнур питания вынут из розетки.

Установка боковой ручки (вспомогательной рукоятки)

Рис.5

Всегда используйте боковую рукоятку в целях обеспечения безопасности при работе. Установите боковую рукоятку на цилиндр инструмента.

После этого крепко затяните рукоятку путем поворота по часовой стрелке в желаемом положении. Она поворачивается на 360° для закрепления в любом положении.

Примечание:

- Боковую рукоятку нельзя поворачивать на 360°, когда установлен глубиномер.

Установка или снятие сверла

Для моделей HP1640, HP1640F

Рис.6

Для установки сверла, вставьте его до упора в зажимной патрон. Затяните зажимной патрон рукой. Вставьте ключ зажимного патрона в каждое из трех отверстий и затяните его по часовой стрелке. Обязательно затягивайте все три отверстия патрона равномерно.

Для снятия биты, поверните патронный ключ против часовой стрелки только в одном отверстии, затем раскрутите патрон рукой.

После работы с ключом зажимного патрона обязательно кладите ключ на место.

Для моделей HP1641, HP1641F

Рис.7

Удерживайте кольцо и поверните втулку против часовой стрелки для освобождения кулачков зажимного патрона. Вставьте биту в зажимной патрон как можно глубже. Крепко удерживая кольцо, поверните втулку по часовой стрелке для затяжки патрона.

Для снятия биты, удерживайте кольцо и поверните втулку против часовой стрелки.

Глубиномер

Рис.8

Глубиномер удобен при сверлении отверстий одинаковой глубины. Ослабьте боковую рукоятку и вставьте глубиномер в отверстие боковой рукоятки. Отрегулируйте глубиномер на желаемую глубину и затяните боковую рукоятку.

Примечание:

- Глубиномер нельзя использовать в месте, где глубиномер ударяется о корпус инструмента.

ЭКСПЛУАТАЦИЯ

Сверление с ударным действием

Рис.9

△ПРЕДУПРЕЖДЕНИ:

- При ударе о стержневую арматуру, залитую в бетон, при засорении отверстия щепой и частицами или в случае, когда просверливаемое отверстие становится сквозным, на инструмент/сверло воздействует значительная и неожиданная сила скручивания.. Всегда пользуйтесь боковой рукояткой (вспомогательной ручкой) и крепко держите инструмент и за боковую рукоятку, и за ручку переключения при работе. Несоблюдение данного требования может привести к потере контроля за инструментом и потенциальной серьезной травме.

При сверлении бетона, гранита, кафеля и т.д., переведите рычаг изменения режима действия в положение Т symbol для использования режима

"вращения с ударным действием".

Обязательно используйте ударное долото с наконечником из карбида вольфрама.

Установите долото в нужном для отверстия месте, затем нажмите триггерный переключатель. Не прилагайте к инструменту усилий. Легкое давление дает лучшие результаты. Держите инструмент в рабочем положении и следите за тем, чтобы он не выскользывал из отверстия.

Не применяйте дополнительное давление, когда отверстие засорится щепками или частицами. Вместо этого, включите инструмент на холостом ходу, затем постепенно выньте сверло из отверстия. Если эту процедуру проделать несколько раз, отверстие очистится, и можно будет возобновить обычное сверление.

Груша для продувки (дополнительная принадлежность)

Рис.10

После сверления отверстия воспользуйтесь грушей для продувки, чтобы вынуть пыль из отверстия.

Сверление

При сверлении в дереве, металле или пластмассе, переведите рычаг изменения режима действия в положение Т symbol для использования режима "только вращение".

Сверление в дереве

При сверлении в дереве, наилучшие результаты достигаются при использовании сверл для дерева, снабженных направляющим винтом. Направляющий винт упрощает сверление, удерживая сверло в обрабатываемой детали.

Сверление металла

Для предотвращения скольжения сверла при начале сверления, сделайте углубление с помощью кернера и молотка в точке сверления. Вставьте острие сверла в выемку и начните сверлить.

При сверлении металлов используйте смазку для резки. Исключение составляют чугун и латунь, которые надо сверлить насухо.

△ПРЕДУПРЕЖДЕНИ:

- Чрезмерное нажатие на инструмент не ускорит сверление. На самом деле, чрезмерное давление только повредит наконечник Вашего сверла, снизит производительность инструмента и сократит срок его службы.
- Когда просверливаемое отверстие становится сквозным, на инструмент/сверло воздействует значительная сила. Крепко удерживайте инструмент и будьте осторожны, когда сверло начинает проходить сквозь обрабатываемую деталь.
- Застрявшее сверло можно вынуть путем простого переключения реверсивного переключателя на обратное вращение задним ходом. Однако инструмент может повернуться в

- обратном направлении слишком быстро, если его не держать крепко.
- Всегда закрепляйте небольшие обрабатываемые детали в тисках или подобном зажимном устройстве.

ТЕХОБСЛУЖИВАНИЕ

⚠ ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ:

- Перед проверкой или проведением техобслуживания всегда проверяйте, что инструмент выключен, а штекер отсоединен от розетки.

Для обеспечения БЕЗОПАСНОСТИ и НАДЕЖНОСТИ изделия, ремонт, проверка и замена угольных щеток и любые другие работы по техобслуживанию или регулировке должны осуществляться в уполномоченных сервис-центрах Makita с использованием запасных частей только производства компании Makita.

ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

⚠ ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ:

- Эти принадлежности или насадки рекомендуется использовать вместе с Вашим инструментом Makita, описанным в данном руководстве. Использование каких-либо других принадлежностей или насадок может представлять опасность получения травм. Используйте принадлежность или насадку только по указанному назначению.

Если Вам необходимо содействие в получении дополнительной информации по этим принадлежностям, свяжитесь со своим местным сервис-центром Makita.

- Ударное долото с наконечником из карбида вольфрама
- Кольцевая пила
- Груша для продувки
- Защитные очки
- Сверлильный патрон без ключа 13
- Ключ зажимного патрона
- Блок рукоятки
- Глубиномер
- Пластмассовый чемодан для переноски

Makita Corporation
Anjo, Aichi, Japan

884851B982

www.makita.com

<https://tm.by>
Интернет-магазин ТМ.бү

